

308586

వత్తిడినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

దెన్న పట్టణము 1915 సం॥ అక్టోబరు నెల 9 వ తేది శనివారము

No 163

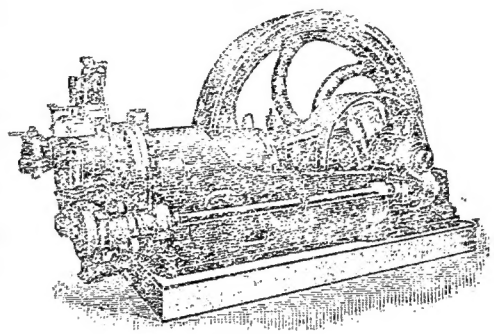
సంపుటము. ౨.

రా. ఉ. స. నా. మ. సం. వ. త. ర. ఆ. శ్వ. యు. జ. శు. ధ. ప్ర. క. మ. గ.

సంచిక ౧౬౩

బేట్టు క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, బెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సింగ్ ప్రెస్సింగ్ మిల్లిన ఈ యింజనుల నవీన యంత్రములతో అమర్చబడి యెట్టి నూనెతోనైనను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు చుండుటకల్ల జనజీవ ప్రసంపదములను విక్రయించుటకు చున్నవి. ఈ నెభర్లు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే వ్యవసాయవారే చాలవోట్ల పనిచేయుచున్నారు. వీనిని నడుపుట అతి సులభము. కెలలు అతి సరసము. 2½ మొదలు 50 గుట్టుముల పవరువరకు చాటియావర్తు స్వేదన సామానుల సహ యుక్తమును సిద్ధముగా నుంచుదును.

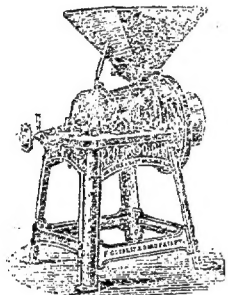

గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు సులభముగా నీరు నర్తకము చేయుగలిగినటువంటి అన్ని రకములపంపులు ప్రత్యేకములు, విద్యుత్తు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు హల్లర్లు, వాట్ల చిల్లర సామానులు, బెల్లింగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, మిల్లింగులు సిలెండరు అయిలు, పగయిరా యావత్తు నాణ్యములైనవి సరసమయిన ధరలకు అర్జరుచుచ్చి కంటే సులభముగా నుండును. యేవిధములయిన స్పాక్ట్ రీటర్ గాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టివ్వబడును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో, ఇంజనీర్లు,

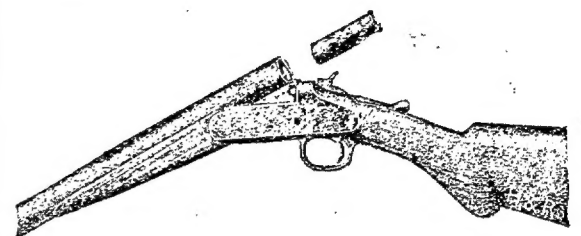
పిండిచేయు యంత్రము.

బాంచి బెజవాడ.

20 సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.

తుపాకులు!

తుపాకులు!!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, షోటాలు, మందు

మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

య. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,

12, పాపన్న బ్రాడ్రే, మదరాసు.

శ్రీ కృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 తృప్తా తోయే
2-12402 హే లోకా శృణుతి

రాగమాలిక

..

{ 12-12406 సమామి-నారాయణ
12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్

రాగమాలిక

..

{ 12-12398 యుక్త-తే యస్య-నగర
12-12399 నాథాధర్మేణ

..

..

12-12404 అన్నా-యభ్యాస
12-12405 మదన-పరిహర-స్థితిమ్

{ 12-12400 కరచరణ
12-12403 హే-గోపాలక-హేశృపా

కాంభోజి

రాగమాలిక

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

Spencer & co. Ltd., Madras.

తీర్చివేనే షరతుగల ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఋణము.

జనులు పోస్టాఫీసు ద్వారా పైకమును చెల్లించే విషయములో షరతులను గురించిన నోటీసు.

గవర్నమెంటువారు ఈసంవత్సరపు ఋణమును నూటికి 4 నొప్పున వడ్డీయిచ్చే షరతుమీద ఒక కొత్త పద్ధతి ప్రకారము తీయచున్నారు. ఇది 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల గడువు దాటకుండ రూపాదాగా తీర్చివేయబడును. కాని గవర్నమెంటువారికి ఇష్టమైన మొదల దానిని 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరు తర్వాత ఎప్పుడైనను తీర్చివేయవచ్చును.

2. కలెక్టర్, షరతును, బాంబాయి నగర ఖులలోను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములందును మామూలు పద్ధతి ప్రకారము దరఖాస్తులమీద 4½ కోట్లరూపాయల ఋణము ఇదివరకే తీయబడినది. అంతటితో ఆ ఋణము నిలువబడినది. కాని యిదిగాక, కొద్దికొద్ది మొత్తములుగా ఋణమును ఈయ గోరువారు సేవింగ్సు బ్యాంకి పనిచేయు మిక్కిలి సమీపమునందున్న పోస్టాఫీసు ద్వారా సదరు (ఋణమునకై) పైకము కట్టుటకుగాను వారికి ప్రత్యేకముగా ఏలు కలుగ జేయబడినది. వారు సేవింగ్సు బ్యాంకిలో పైకము కట్టుచుండువా రైనను కాకున్నను ఇట్లు (ఋణమునకై) పైకము కట్టవచ్చును.

పైకముకట్టుట ఎట్లు.

3. పోస్టాఫీసు ద్వారా అక్టోబరు 30 వ తేది లోగా ఎప్పుడైనను దరఖాస్తులు చేయవచ్చును.

4. పూరావందలు గల రూపాయల మొత్తమునకు దరఖాస్తులు చేసికోవచ్చును; కాని ఆ మొత్తము ఒకవంద రూపాయలకు తక్కువగా ఉండగూడదు. మతేయు ఏయొక్క దరఖాస్తు దారుని విషయములోనైనను రూ. 5,000 లకు మించును గూడదు.

షరతు:—ఒక దరఖాస్తుదారుడు ఇదివరకే నూటికి 3½ వడ్డీపై పోస్టాఫీసు ద్వారా పుచ్చుకొని యున్న వాడైనను ఇప్పుడు అతడు రూ. 5,000 కంటే కొత్త ఋణముకంటే దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

5. దరఖాస్తు పెట్టుకొన గోరేమనిషి ఈక్రింది సమూహాను పూర్తిచేయవలెను. ఈ సమూహా సేవింగ్సు బ్యాంకి పనిచేయు ప్రతిపోస్టాఫీసు నడ్డను కూడ దొరుకును. అప్పుడే, అతడు ఎంత మొత్తమునకై దరఖాస్తు పెట్టుకొనునో అది పూర్తిగా చెల్లించవలయును. ఈ కార్యము నిమిత్తము అతడు సేవింగ్సు బ్యాంకిలో సొమ్ము నిల్వగలవాడైనయెడల సేవింగ్సు బ్యాంకి లెక్కలో తనదేరిట ఉన్న పైకమును వినియోగించ వచ్చును, లేదా తిన్నగా రొక్కరూపము గానే (దరఖాస్తు మొత్తమును) చెల్లించవచ్చును. దరఖాస్తుదారుడు స్వయముగా పోస్టాఫీసుకు వెల్లవచ్చును. లేదా తన మనిషిని పంపవచ్చును. ఇట్లు చెల్లించిన మొత్తము లన్నింటికీ రసీదులు ఇయ్యబడును.

6. దరఖాస్తుదారుడు చెల్లించే ప్రతి రూ. 100 కును ఆ మొత్తపు గవర్నమెంటు ప్రామిసరీ నోట్లు అతనికి యివబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు ఎవరినద్ద ఉంచుకోవలసినది.

7. ఆ ప్రామిసరీ నోట్లను దరఖాస్తుదారుడు తనవద్దనే ఉంచుకొన వచ్చును లేదా అంతకంటే మేలని తనకు తోచినయెడల తన తరపున పోస్టాఫీసు అధికారులవద్దనే వానిని ఉంచుకోవచ్చును. దరఖాస్తు సమూహాను పూర్తిచేయునపుడు ఈ రెండు పద్ధతులలో ఏది తనకు ఇష్టమోదానిలో తెలుప

వలయును. ఆనోట్లను తనయొద్దనే అతడు ఉంచుకొని గోరునెడల అవి అతనికి అందజేయుటకు ఎప్పుడు సిద్ధముగానుండునో పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియజేయుదురు; అతడు స్వయముగావచ్చి హాజరై నయెడల అవి అతనికి అప్పగించబడును. వానిని పోస్టాఫీసు లోనే ఉంచుకోవలెనని అతడు నిశ్చయించునెడల అతడు స్వయముగా హాజరుకావలసిన దని కోరబడును. కాని అవివచ్చియున్న ననియును అతనితరపున అవి (పోస్టాఫీసులో) ఉంచబడి యున్నవనియును సమాచారమును అతనికి పోస్టాఫీసువారు తెలియజేయుదురు. తర్వాత ఒకప్పుడు అతడు ఆనోట్లను తనవద్దనే ఉంచుకొనలెనని కోరేయెడల అప్పుడు అవి అతనికి అప్పగించబడును.

వడ్డీ చెల్లించుట.

8. సంవత్సరమునకు నూటికి 4 నొప్పున వడ్డీ అర్థ సంవత్సరవారిగా అనగా ప్రతి సంవత్సరము మే నెల 31 వ తేదీన నూటికి 2 ను నవంబరు నెల 30 వ తేదీన నూటికి 2 ను చెల్లించబడును. (దరఖాస్తుదారుడు) పైకముచెల్లించిన తేదీనుండి వచ్చే నవంబరు 30 వ తేదీవరకు గల చిల్లరరోజులకు, అతడు ప్రామిసరీ నోట్లను తనయొద్దనే ఉంచుకొనునెడల అతనికి ఆనోట్లు అప్పగించునపుడు రొక్కముగా చెల్లించబడును; అతడువానిని పోస్టాఫీసు అధికారులవద్ద ఉంచుకొనే యెడల ఈక్రింది పారగ్రాఫులో చెప్పియున్న సేవింగ్సు బ్యాంకి లెక్కలలో ఆపైకము జమకట్టబడును.

దరఖాస్తు సమూహా.

1915 వ సంవత్సరము జూలై నెల 23 వ తేది గల ఇండియా గజెటు ఎక్స్ ప్రాన్సిబిలిటీలో చేసిన ప్రకటనలో ప్రచురము చేసిన నూటికి నాలుగుచొప్పున వడ్డీగల తీర్చివేనే షరతుగల ఋణములో రూపాయల మొత్తమునకై యిందుమూలమున నేను _____ దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (ఆట్ ఫర్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను దీనితో నేను డిపాజిటు చేయుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (ఆట్ ఫర్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకిలో నాపేరట జమయై నిల్వఉన్న మొత్తములోనుండి సిద్ధపరుపగోరుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (ఆట్ ఫర్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకుగాను దీనితో రూ. _____ ను నేను డిపాజిటు చేయుచు మిగత మొత్తము అనగా రూ. _____ నాపేరట సేవింగ్సు బ్యాంకిలో నిల్వ ఉన్న మొత్తమునుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నాపేరటను ఏర్పాటుపబడిన ఋణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అండు తెలిగ్రాఫుల ఆకౌంటెంటు జెనరలుగారిచే ఉంచుకోబడి (దానిమీద) వడ్డీ ఆయా కాలములలో నాపోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకి లెక్కకు జమకట్టబడవలెనని కోరుచున్నాను.

నాపేరటను ఏర్పాటుపబడిన ఋణము మొత్తము ఈక్రింది మొత్తముల ప్రామిసరీ నోట్లుగా నాకు అప్పగించ గోరుచున్నాను.

పేరు _____
పెవిలాసము _____

1915 వ సం॥ _____ తేది.

ఇక్కడ ఉన్న సమూహాను కావలయుననిన చించి ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

వీ. బట్టర్ వర్తు.
చీఫ్ సెక్రటరీ.

అనవసరమైన క్లాజులను కొట్టి వేయవలెను.

అనవసరమైన క్లాజును కొట్టి వేయవలెను.

జాబులు

I

కృష్ణా జిల్లా సంఘము.

అయ్య, ఆయా.

1. నీటి దరఖాస్తులు. ఈ నెల 2 తేదీన శ్రీ కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరుగారిని జిల్లా సంఘము పక్షమున ఏర్పాటు కాబడిన డెప్యూటీ కలెక్టరు దర్శించిరి. ప్రకృతియన ఉన్న ఇబ్బందులన్నియు మనవిజేసిరి. కలెక్టరుగారు రయితులయెడ వీలగువరకు సహాయము చేయ నుద్దేశ్యమునైనారు. కాని విశేషవైకల్యముగల భూములను మాలియు మంజూరు చేయ జాలినందుకు హేతువులను సెలవిచ్చిరి. 1828 ఫగల్వరకు గవర్నరు మెంటువారు ఏర్పాటుజేసిన పరిమితికంటె 8000 యకరములు హెచ్చు సాగు కాబడినవియును, తరువాత ఫగల్వర ఆంత కంటెను హెచ్చియుండవలెననియును, అందువలన స్వల్పవిరామముతోమే మంజూరు చేయగలుగుదుమనియును ఈవిషయమున ప్రత్యేకము తగు ఆఫీసును ఏర్పాటుజేసి సంపూర్ణముగ విచారించి మిక్కిలి యవసరముగ భేతులను విడతీయించిపెట్టుట ఎంతవరకు ఏకము భూములు మంజూరు చేయవలెనని స్థిరపరచెదదనియును సెలవిచ్చిరి.

2. కృష్ణ కరకట్ట బాగుచేయుట. అయోధ్యనగర గండి పూడవలయునట్లు తాను వైచారికి ప్రాసాదిమనియు త్వరలో ఆపని జరిపించుటకు ప్రయత్నించెదమనియు సెలవిచ్చిరి.

3. రివర్ కన్సర్వేషన్ ఆఫ్. ఈ విషయమున రూసు లకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులను నోటుచేసికొని వానిని గుఱించి తగు ఏర్పాట్లు చేయుటకు ఆలోచించెద మనిరి.

వేమూరి శ్రీనివాసరావు, సెక్రటరీ.

II

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభ.

అయ్య, ఆయా.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసభనుగూర్చి ఎంతతెలియినా ఏమేమో చెప్పుచు వచ్చిరి గాని ఎల్లరును ముఖ్యాంశమును మఱచినట్లు వోచుచున్నది. ఈసభ యగత్యానగత్యములనుగూర్చి ఇప్పుడు ముచ్చటించునె? పరిశంకలను సువర్ణముల క్రిందటనె ఉత్తరసర్కారువిద్యార్థుల సభ యొకటి నెలకొల్పబడియె. ఇతర తెలుగువార్లను నిండుజేష్యుకొనుటకు, మిచ్చెక్కటకు చందలి ఉత్తరసర్కారు ప్రోత్సహిస్తున్నందున మేమూర్చుకొనవలెనన్నట్లు, ఈసభము మేమూర్చుకొనవచ్చును. ఆసభ కడసారిసమావేశము, రెండువందవర్సలక్రింద కాకినాడలోనె జరిగెను. దానినివిశ్చయించి, కొత్తసభ నెలకొల్పవలెనో దానికై వీలైన ప్రయత్నములనో వెలియగూర్చున్నది.

ఈవిద్యార్థిసభ ఆంధ్రసభ జనుగుహాబంగ్లా జేటాక వోట జరిగిన బాగుండును. ఈరెండు సభలనును భవనము యము, ఇతరవిరామముల ఒక్కరె, అనగా ఒకయూరికాచే, ఒక్కమాటుగ చేయుట కష్టము. అదిగాక, ఆంధ్రసభ నెలకొల్పినందులలోకన్నును సెలవుపరచుటగా బాగుండుకాకాల నవదలిస్వగ్రామముల కేగుదు. ఇక కాయూరనుండువారల కొలది. ఇంకను నెన్నెన్నోకష్టము అందున గృహస్థులభాధ అతిథులకేమి తెలియు? అన్నిటికంటె ఈవిద్యార్థిసభము కార్యదర్శులు మఱచినట్లున్నది. ఈసమావేశమునకు బాలికాపాఠశాలలనుండియు విద్యార్థులను బిలువకుగాక. విహారివిద్యార్థిసభగా నది వారివారి అల్లికపనులు. జలతాగునము, కవితాగానవైపునను మొదలగు కొడులగులనుదగిన కన్యకలుగల ప్రదర్శించి వారిని ప్రోత్సహించుచుండు గాక.

వేమూరి శ్రీనివాసరావు.

III

కాకినాడ సందేశము.

అయ్య, ఆయా.

ఈమధ్య మాకాకినాడ నాటకములతోడను, హరికథలతోడను భాగవతముతోడను చాల చురుకు గానున్నది. మరలి కంపెనీవారువచ్చి తమ వైపునను మూలము కొందలు పురుషులు మాత్రము భయపడి “ఇనపకచ్చదాల్” వినించి, పంతులుజుట్టి వారిని తాడమారిగాని, స్వేచ్ఛాపరులగు మా పురవనితలు కృపానివాసము నులుల రచ్చకెక్కినాటగూడ, పురుషవేషములతోనీ సామాజీయ చూచి, యాంధించి, గాన నటనవిద్యల కాంతామణులందలికృద్ధి నెయ్యప్రోత్సాహము చుటకు నిరంతరము బోవుచుండిరి. కొన్ని దినములు ప్రదర్శించిన పిదప కంపెనీవారు గ్రామమువదిలి వెడలిరి. వారేగిన మఱువాడే, మాగ్రామము దిరువురు శ్రీమం తత్కవయిరి సాయంకాలమున నున్నవారు తెల్లవారునప్పటికి లేరు. ఎట కేగిరో, కంపెనీవారికి, దెలుసు, తెలిసవారికిదెలుసు. వారిద్దఱును బ్రాహ్మణులను కులీనులను అని చెప్పుటకు నిగ్గు చున్నది. కంపెనీవారు వెళ్లివెడవ, భక్తి ఎక్కడగుటచేగాక బోలు, బిద్దిబిద్ది భాగవతము లాడించిరి. ద్వితీయము సుమ ప్రకరముల శ్రీమంతు, అపరాధమునై మృదయుని నిల్పి రాత్రియంతయు భగవద్గీతలను వినుచువచ్చిరి. కాని, అది యేమి పాపకర్మమో మఱియొక బ్రాహ్మణునికీ కృష్ణుడని నమ్మికాబోలు. ఒకభాగవతముతో లేచిపోయెనని గ్రామముం తయు ప్రాసాదమునందెను. ఇతరగ్రామవనితలు మాకాకినాడకుగల్గివేరేడు గ్రహించి, నాటకముల కాచుటకుండ ఈమధ్య బాలికాపాఠశాలలను వేషమువేషము నేర్చుకొనుచున్నారగాన, అవసరమి తోచెనేని తగునాగరూపత పుచ్చుకొనెదమగాక. యధార్థము బల్కినందులకు నన్ను మన్నింతు గాక.

శ్రీనివాసరావు.

IV

సర్పాపురం గుండుమొడు జూబిలి

అయ్య, ఆయా.

ఉత్తర సర్పాపురముందు వన్నెకెక్కి, దినదిన వర్ధమానమై ప్రకాశించుచుండు టయిలరు హైస్కూలు మొక్కడ యిమెండు జూబిలి యా ఆక్టోబరు నెల 9-10-11 తేదీయందు జరుగనిశ్చయించితిమని కార్యదర్శిగారు ప్రతీకలద్వారా ప్రకటిచియున్నారగా? అందుకు గాను చాలాసాక్షు చందాకావలసి యుండిన్ని ఇంకా మరి కొన్ని యితర ఇబ్బందులచేతను న్ను గడచి జూన్ నెలలో జరియుండలేదని వినియున్నాను. ఇప్పుడయినను యీ గొప్ప మహోత్సవమునకు చాలా డబ్బు చందాకావలసి యున్నట్లు కూడా వింటున్నాను. కాన, ఓమహాజనులారా! దేకాభిమానులారా! మిరందమునోచిన చందాలను, వర్సాపురం కార్యవిర్యాపాక సంఘమువారికి పంపుటయేగాక, మిన్నేహీతులనుకూడ ప్రోత్సహింపవలె, ఇదివరకెన్నడును మనము మాడని యీ మహావైభవమున కన్నలాక చూచి ఆనందింప కోరుచున్నాను. ఈటయిలరు హైస్కూలునుంచి చదవవలెనను, చదవిపూర్ణు కానివారను, చేరుట యిలరు ధారవాని స్థాపించిన యీస్కూలుయొక్క ముహూర్త బలియిచేతనే, అనేక మంది విద్యార్థులు, డిప్యూటీకలెక్టర్, డిప్రీప్రు మునసబు, తహశీల్దార్ మొదలగు గొప్పయద్యోగములలో ప్రవేశించి కీర్తినించి యున్నారు. నేనున్న యీస్కూలునుంచి చదవి వృద్ధిభోనుండుటచే యీవై సంకతులన్నియు వైర్యముగా చెప్పవలసి వచ్చింది. ఇప్పుటి టయిలరు హైస్కూలు హెడ్డుమాస్టరు గారు కూడా, అన్ని విధముల చాలా యోగ్యులని, వినుచున్న సుఖియవలెకూడ స్కూలు వృద్ధిలోనికి రాగలదని నా నమ్మకము. ఈ జూబిలి ఉత్సవమునకు కొప్పు యజ్ఞున్న, బియ్యం. గాను మొదలగు మహానీయులు శ్రద్ధగా పనిచేయుచున్నారని వినియున్నాను.

అయ్యగారి తిరుపతిరాజు.

V

గ్రామోద్యోగులయొక్క దురవస్థ.

అయ్య, ఆయా.

1915 సంవత్సరము సెప్టెంబరు 20, 25 తేదీలు గల ఆంధ్రదినపత్రికలలోను-రా-రా-శ్రీ అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు ప్రకటించిన గ్రామోద్యోగుల కంకషారంభరపు మామ్యల విషయమున వ్యాసములను తిలకించగా మనంబున తెలివలయు విషయము కలిగింది. ఇదివరలో మండెడు ఇక్కట్లులకే యంతయు గుండుచుండ గోరుచుట్టువై రోకటిపోటట్లు శ్రీవీరసింహువారు వీరలవారసత్వపుమామ్యలనుఁ దొలగింప యత్నించుటవలన వీల కొకమహాపాకము కలుగ నున్నదని నేనుజేరగా గ్రామసక్తరలేము. ఈ గ్రామోద్యోగములో ఎన్నికవ్వవచ్చును సంభవించుచున్న గు వారసత్వపు మామ్యసందలిభ్రమచేతనే గదా విడువజాలవలెండుట! అనేక శతాబ్దములనుండి అనుభవములోనుండెడి యీమామ్యను నేడు గవ్వు మెంటువారుతీసివేయవలయునని ప్రయత్నించుట చాల అన్యాయము యున్నది. కాన దయామయులగు మన గవర్న మెంటువారు దీనివిషయమును పూర్ణవిచారణచేసి న్యాయము దయచేయించగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను. ఇందును గురించి కానవనిర్యాణసభా సభ్యులు గ్రామోద్యోగులతో యందు జరిపూర్ణకటాక్ష ముంచి దొరతనమునాటికి వీరలకష్ట గుభిములను విన్నవించి రావోపురపత్తును తొలగించుటకుఁ బ్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాను ఓ తిరుపతిరాజుగారు! మీకాగ్యదీక్షకెంతయు సంతసించితిని. “ప్రారబ్ధాదు బజ్జింపకు సుమీ ప్రజ్ఞానిధున్” అం భక్తుహరి వచించినట్లు కార్య సిద్ధియగునంతవరకు ఈదీక్షను విడువకుడు. మరియు మా శేషలైతాలూ కాకరణములందను ఈవిషయమున సభకుడ నేర్పాటు చేయుదురు. తమకు ప్రత్యేకాహ్వానము పంపుదును. కాన తప్పక తాము దయచేయఁ ప్రార్థింతులు.

ఎల్లావ్రగడ వెంకటసుబ్బారావు.

VI

నివేళనములకు దరఖాస్తులు.

అయ్య, ఆయా.

ఈవిషయమును గూర్చి గవ్వు మెంటువారు నె1781కు ఆ 1915 న. 4 నం 2 ఆగష్టు లేదీ గల ఆర్డరును ప్రచురపరచి యున్నారు. ఈఆర్డరుచాల ఉపయోగకారికాగలను. ఇదివరకు బోర్డువారి స్టాండింగు ఆర్డరు నువరించి 5 నెంట్లకు మించిన స్థలములు ఎంతవలెంబము గల కా. కయినను ఇవ్వకుండుటచే చాలప్రదేశములందు ఇంటిపము ఇంటిగట్టి ఆసాకోగ్యముగ ప్రజలు వివసించుచుండుట జూచియున్నాను. ఇప్పుడు ప్రతి దరఖాస్తుదారునికి సాధారణముగా 10 నెంట్లకు తక్కువగా కుండ ప్రదేశవివ్వనలెననియు, దరఖాస్తుదారు పట్టాదారయ నకు కాకపోయినను స్థలము లివ్వకచ్చుననియు, రయితుకోరు నెడల గాగ్రమునకు వెజువలను పశువులను కట్టుకొనుటకును నెంట్లపోసలను నలిపియుండుటకున కొంతప్రదేశ వివ్వనలెననియు, ప్రతి గాగ్రంటుప్రదేశములోను నొక యింటికంటె ఎక్కువ ఇండ్లకు కట్ట వివ్వనాడవలెనని, గాగ్రంటుభూమికి పట్టానిచ్చునపుడు ఆయాసంబద్ధము: నుబట్టి పాపకుద్దయన రు త ప నిబంధనల నేర్పరచవలెననియు, వీలగుచోట్ల పూర్తి ప్రదేశ నలను ౧౦ నెంట్లచొ" కొలిచి ఆంధ్రమున్నగు గారు

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు గొప్పను క్షయల యిట్లెంచు పురుగులను నశింపజేయును. టెక్ ౨౬౬ అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును వారదోలును

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆశయవార్తములకు చీమలును, పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకకీటికలను చినుటలనుండి కాపాడును.

జేసు, వైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకండ కాటోలు నిన్ను కాపాగు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండ నేరరు. అనేక కష్టప్రదర్శనములందును అనేక బంగారుపతకములకు గొప్ప బహుమానులను పొందిన వి. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ వారిచే బహుచేక బడినది. సాధురాట్టమును మారిదామటమనగా ఆర్థనాసీ పొందిన పంపబడును. పట్టెలొక్కనండి ప్రాముఖ్యత తమ తిరునామా పోస్టు, టెల్గ్రా, విడివిడిగా వ్రాయించవలయును.

పోలు విశేషములు: డి. హరఅంబు, 16 286 వైనాబహు గోష్ఠి, మదరాసు

మనుష్యులకు వ్యవసాయము దోమలు, నల్లులు, చిమ్మటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల నాధల నుండి తొలగించబడుదురు ప్రపంచప్రసిద్ధి వహిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

జమాబందీలో పోకిలియందుండలే ననియు గవర్న మెంటు వారు తీర్మానించుచు బోర్డువాని ప్రాంతించి ఆర్డరును ముద్రపెట్టుటకు కోరియున్నాడు. కావున గవర్న మెంటు వారు ఎక్కువ తీర్మానాలనుబట్టి ఇటుల ఆర్డరును ముద్రపెట్టుచున్నందున చుట్టూ పట్టుకొని ఆంధ్రులై తులకూడ తోడ్పడగలంబులగు వా చుట్టించుచున్నాను. కొన్ని వోట్ల గ్రామములనుబట్టి పశువుల చాణ్డీలు, పెంటగోరులు, గడ్డివాములు పెట్టుకొనుటకు వీలగు నుండును. కనుక ఆట్టివోట్ల ఇండ్లు చేరుగ నేర్పరచుకొనుట మిక్కిలి యోగ్యము. పశువులను ఇండ్లగద్దనే యుండుకొన నలసి వచ్చునపుడు కొంచెము శ్రమకొల్పి పెంటపోతులవైనను ప్రభుత్వము గల గ్రామమునకు మరలగ చేర్చుటచేయుట చాల సరసము కాన్పి గ్రామములలో నైనను ఈలాటి యేర్పాట్లు చేయుటకైనను ప్రయత్నించవలెనని కోరుచున్నాను.

నే. వెం. సుబ్బారావు, కె. కై. కైరి.

VII
నమస్కారము.

అయ్యో, బంధువులను గాని స్నేహితులను గాని గురువులను గాని కలసికొనినప్పుడు వారియందు తమకుగల ప్రేమను గాని గౌరవము గాని తెలియజేయుటకు వారివారి దేశాచారములనుబట్టి మానవులు అనేకవిధములకు పద్ధతులను వాడుచున్నాడు. ఇంగ్లీషువారు 'గుడ్ మార్నింగు' అని 'ఈ మహమ్మదీయులు 'సలామ్' అనియు హిందువులు 'శుభస్కారము' అనియు ఇక ఇతరులు ఇతరవిధములగున వాడుచుండురు. ఇంగ్లీషు వారు మహమ్మదీయులను గౌరవింపవలసివయెడల 'గుడ్ మార్నింగు' అనియు మహమ్మదీయులు ఇంగ్లీషువారిని గౌరవింపవలసివయెడల 'సలామ్' అనియు చెప్పుచుండురు. మరియు వారే హిందువులను గౌరవింపవలసివయెడల వారివారి ఆచార ప్రకారము, ఇంగ్లీషువారుతో లేక మహమ్మదీయు లేక మనో చెప్పవలసి గాని హిందూమతాచారము 'శుభస్కారము' అను మాటను చెప్పరు. హిందువులైనను ఇతరుల విషయములలో నైతమే తమ మతాచార పద్ధతులకు ఈ నమస్కారమును విడిచి వారివారి ఆచారమును గుడ్ మార్నింగుతో లేక సలాముతో చెప్పదురు. ముఖ్యముగా మహమ్మదీయులు తాము ఇతరులకు 'సలాము'నే చెప్పుచు తాము ఇతరులచే ముఖ్యముగా హిందువులచే 'సలాము' నే చెప్పించుకొనుచు తమ మతమునందు గల ఆనతిని కనబరచుచుండగా హిందువులు తాము ఇతరులకు చెప్పవలసిన వచ్చినను తమ ఆచారము ఇతరులచే చెప్పించుకొనవలసి వచ్చినను తమ ఆచారము 'శుభస్కారము'ను నీడి యితరుల ఆచారముల ననుసరించుచు తమమతమునందు తమకుగల ఆనతిని కనబరచుచున్నాడు. ఇంతేకాకుండ మిషన్ ఫారిన్లు పట్టుకొళ్లకు ముఖోద్దరినమి త్రేము వచ్చినప్పుడు ముఠను గురించి 'సలాము'ను చెప్పరు. తమవిషయముగా 'సలాము'నే చెప్పించుకొనుచున్నారు. హిందువులలోనుండి క్రైస్తవులుగా మారిన వేటివ్ క్రైస్తవులకుండగ హిందువుల విషయములలోనుండ సలామునే వాడుచునానను, దీని బట్టిమాడ కొంతకాలమునకు హిందువు 'శుభస్కారము'ను కాలక్షేపమునస్కారము చెప్పదురు. కావున నో ఆంధ్రజాతీయాభివృద్ధికి హేతు పడుకొనియుంబారా! వేదగుర్వత్రములు ఇతరులు వినునూడదనబట్టి నమస్కారమును పరమగుడ నితరలుచినగుడదని మనధర్మ శాస్త్రములలోగాని తిరియెచ్చటనుగాని నిబంధన లున్నవా? ఇతరులు మనకు నమస్కారముని చెప్పక తమ తమ మతాచార పద్ధతులను వాడుకట్లే మనమును ఇతరులు విషయములలో మన మతాచారమును 'శుభస్కారము' అనుపదమును వాడవచ్చునా? ఈ సంజోహములను ప్రతిగ్రామముఖంబున తెలుపజేడదను.

ఒక హిందూమతాభిమాని.

VIII
స్నేహానుభూతి రాముమోహన వర్ధంతి.

అయ్యో, మాజట్టకముగ గడచిన సెప్టెంబరు నెల 27 వ తేదీని జరిగిన రామమోహన వర్ధంతినిగూర్చి మీపత్రికలో నెవరో చిత్రభరి ఏకాగ్రమునో నిబంధములను మరింతజేసి తనకచ్చ వచ్చుటలు ప్రాసీనాదు. సభ ప్రారంభమగునప్పటికి విద్యార్థులతోగూడ నూరుమందికంటె నెక్కువసభ్యులుండిరి. మొదట నెల్లూరులో పీఠమగారగు శ్రీయుత బెల్లంకొండ వరదాచార్యుని ఏ గారు ఆంగ్లేయభాషయందు గాయలవారి చరిత్రమును, మాహాత్మ్యమును తెలుపుచుపర్యవేందిరి. అందు గాయలవారి

రాజకీయ, సాంఘిక, మత, విద్యావిషయములగు సంస్కరణములన్నియు సమగ్రముగ జెప్పిరి. వారి యుపవాసానంతరము శ్రీయుత యమ్. ఆర్. కృష్ణరావుగారు తెలుగుభాషలో నొక చక్కని వ్యాసమును చదివి గాయలవారి చరిత్రమును సంగ్రహముగ జేర్చుచు వారిబాల్యచరిత్రమునుగూర్చియు, సమాగమన సేవభావమును గూర్చియు బ్రహ్మసమాజస్థాపనము గూర్చియు జేర్చుచురిరి. వారు ముఖ్యముగ సంఘసంస్కరణ విషయములను మాత్రమే విశేషముగ ప్రస్తావించిరి. అందులో ప్రకృతిను కొన్ని పీఠము లున్న సీతినీగూర్చియుకపో, ప్రస్తావనకలిగిన నూచనగా నొక వాక్యమును వ్రాసిరి మీ చిత్రభరి వానిని చుటింతజేసి "ఈకాచార్యులకు తులనాదాదులు" అని వర్ణించివాడు. ఈపితాభివతుల కొందరినిగీతకు లంగూర్చి ఆంధ్రప్రతికారాజులున నిడివర కెన్నియో వ్యాసములు ప్రత్యక్షముగ నీక్షించిన వారిచే నిదర్శనములతోడ వ్రాయబడియున్నవి. మఱియు మూడు సంవత్సరములనుండి మాజిల్లో మేము ప్రత్యక్షముగ అనుభవించుచున్నాము. అటువంటిసందర్భములలో శ్రీకృష్ణరావుగారు వ్రాసిన యొక వాక్యమును నినుచుంకయైన సత్యములేదు. గత్యవారులను కోప కారణమునలేదు. ఇక ఉపవాసముల గూర్చిగవిషయములను గూర్చి వర్ణించుచుండినందున సభ్యులు తలచిపోయిరి. ఉపవాసముల తెలుగున యుండునను చీకటి పడి మబ్బు క్రమముండినందున సభ్యులు, అందులో విశేషము నుండివాడు, తేచిపోయిరేగాని చిత్రభరి చేర్చినకారణమున గాదు. బాబుగారు రామమోహనుని గూర్చి మాటాడతలంచినపుడు నలదనుట ఆగ్రాహనికవలెగాని క్షమ్యలేక పోయెను. మఱియు ఇటువంటి విషయములలో బాబుగారు తప్పక పోర్తాహమియ్యవలెనని వారభిప్రాయ పడియుండవచ్చును. ఇదియునొక, తప్పగునా? నెల్లూరులో సీతలంతికి ఇదియే ప్రధమముగటవల విద్యార్థుల నేటలు ఉదాసీనభావము వహించి సభకురాకున్నను మొత్తముమీద సభ బాబుగారులనీ చక్కగ జరుపబడినదని చెప్పవచ్చును. లోపములేని యద్యదు మేదిగలదు?

సత్యవాది.

IX
గ్రామ పరిపాలన.

అయ్యో, దొరతనమువారి పరిపాలనలో నున్న ప్రతి గ్రామమునకును గ్రామ రక్షణార్థమై గ్రామముననుబట్టి నియమించియున్నారు. గ్రామములో జరుగు వ్యవస్థ దొరతనములు మొదలుగాగల క్రిమిలో కేసులు విచారించుట, యిరువదిరూపాయలు లోపుగల నీలబదాలను విచారణచేయుట, గ్రామ మార్గశ్యముగా నుండునట్లు బాగ్ర త్రవడుట, అరాదుకరణగు పనులు గ్రామములో జరుగకుండునట్లు చేయుట, ఏమియిన గొప్ప నేరములు జరిగినవో వానిని వైకుంఠకారులకు తెలియ పరచుట, మొదలుగాగల గ్రామరక్షణభార మంతయు వాత నిర్వేయిస్తుంది. అతడు చేయువలసిన పనులు క్రమముగా నెరవేర్చుటకు గాను పరీక్ష యేర్పరచి ఆ పరీక్షలో కృతార్థులయిన వారికి గ్రామముననుబట్టి నియమిస్తారు. ఏలూరులో కష్టపడి గ్రామమునయ్యలో చదివి పరీక్ష పాస్సు అగుటయే కాని పిమ్మట వారు నెరవేర్చవలసిన పనులన్నియు క్రమముగా నెరవేర్చుట లేదు. ఇందుకు కారణము గ్రామమున నుబల ఆశ్రయ అయియున్నది. కొందరు స్వామిఅయిన కొంత కాలమునకు వారు చేయువలసిన పనులు సముతమ మరచుచున్నాడు. పరీక్షపాస్సు అయినది మొదలు తాను నెరవేర్చవలసిన పనులు క్రమముగా నెరవేర్చుచుండిననే గాని తాను చేయువలసిన పనులేమో వాని నెట్లాచరించవలెనో తెలి

యదు. ప్రతి గ్రామమునందును గ్రామముననుబట్టి విచారించవలసిన నీవిల్ క్రిమినో చాచాలు కొద్దిగనో గొప్పగనో ఉండుచునేయున్నవి. గ్రామముననుబట్టి వాటినిగూర్చి ప్రతిదిన కొనని పాత్రపుజేత అటువంటి కేసులు పెద్దకోర్టులలో చాచుట కాబడుచున్నది. అందువలన ప్రజలకు చాల భవనవ్యయము శ్రమయును కలుగుచున్నది. గ్రామముననుబట్టి తమ కార్యక్రమమును సరిగ నెరవేర్చినవో అట్టి కేసులన్నియు విలేజీ కోర్టులలో చాచుటకాబడి ప్రజలకు చాల సౌఖ్యము గలుగును. గ్రామముననుబట్టి వైన వివరించిన పనులు నెరవేర్చవలసినవని దొరతనమువారు కాసింపినను, చాల నుండి గ్రామమునకులులు ఆశ్రయము కార్యక్రమము తెలియనందువల్లను నిట్టిలోపములు జరుగుచున్నవి. ఇంతటినుండి ఇట్టిలోపములు కలుగకుండ నీవిల్, క్రిమిలో, రివిన్యూ, సానిటేషన్ ఆధికారులు, ఆయా రేంజీల గ్రామముననుబట్టి అధ్యయన సంవత్సరమునకు నాలుగు పర్యాయము లయినను ఒకసారియంత స్థలమునకురప్పించి నాగువారు నెరవేర్చుచుండినపనులకు పరీక్షచేసి లోప మున్నవో వారికి తెలియనిసంగతులను బోధపరచినయెడల ఇట్టి లోపములు కలుగక ప్రజలకు చాల సౌఖ్యముగా నుండును. ఆ ప్పడ ప్పడు గ్రామముననుబట్టి లెక్కలు ఆధికారులు తనిఖీచేయుచుండినను ముగిసెను ద్యూటీ క్రమముగా నెరవేర్చుట లేదు. విద్యాశాఖాధికారుల ఆయా రేంజీల యుపాధ్యాయులను ఒకసారి సమకూర్చి వారికి తెలియని సంగతులను బోధించుచున్నారు. అందుట్లు కలుగులాభ మెల్లరకు విశదమే! అట్లే ఆయా రేంజీల గ్రామముననుబట్టి సంవత్సర నొకసారి సమావేశపరచి వారికి తెలియని సంగతుల బోధించుచుండినవో వారు నెరవేర్చవలసిన పనులు క్రమముగా నెరవేర్చుచుండురు. మరియు అచ్చట కేలేంచిన ముగిసెనుబలలో పని తెలిసినవారినిగూర్చి తాముకూడ నట్లు నడుచుకొనవలెనని పని తెలియనివారు ప్రయత్నించుచుండురు. కాన వైవిధ్యమున దొరతనమువారు కాసింపినవో నెలయు బాగుండును. ఇందుకు యుండవలసినవారు ఆంధ్రమహాసభసభ్యులను తగిన ప్రయత్నము నలుపవలసియున్నది. మరియు పెన్న రాష్ట్ర శాసనసభ్యులు సభ్యులు గౌ. బయ్యారావంపేటేశ్వర శర్మగారు, మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు మొదలగు వారు శాసనసభ్యులసభలో చర్చించి వైన వివరించినట్లు కాసింబుటకు తలచుకొన్నవో ఈ కార్యము సఫలమగుట కంతమాత్రమును నందియును లేదు. ఇందుకు చదువరులు తోడ్పడుదురుగాక.

కాట్రాపులపల్లి రామమూర్తి.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండే వలభేదములేకలిగి? ధర్మము తప్పుడెట్లు మార్పుకొంద? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రం? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు సుప్రభుగ వివరింపబడియున్నది. పరమరామచరిత్రము, నగరచక్రవర్తి మొదలగువారే చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతీకతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి సీరపవతిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పచారి గ్రంథమువై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. శ్రేణిమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నిండు కాళితకొలెండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు నెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణ చేత. నలయునాకీ చిరునామాడ వ్రాయవచ్చును.
(4-12-14)
జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
అందరి మనస్సును రమింపజేయు
అటో దిల్ బహారు
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనమును కలదు. ఆలోకహార సారాయి మొదలగువాటియొక్క సుంపంధము బాత్తుగాలేదు. పేతిపద్మలోగాని చొక్కాయ నైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందననను మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖయైన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతఅనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యేవేయిందిగా యీ అటో దిల్ బహారు యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసికొనుడు.
నెల 1/2 డ్రాము 1-కి.రూ. 0-8-0
,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0 } వి.వి. చార్జీ రూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0
ఒట్టోదిల్బహారు సుగంధకాగ్న ఒకటికి నెల 0-1-0.
పిటిసిటియనప్పుడు ఒట్టోదిల్ బహారు పేరును పరీక్షించి తీసుకలెను. ఈసుగంధ దృగ్మములు ప్రతి మహానంద గొప్ప గొప్ప పేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం 158 జూమూమునీదు, బొంబాయి మద్రాసు ఏజెంట్ :- మేనాతా పురపాలక మూర్తి, నెం 28, చైనబజార్ శోడ, భూలంగడిసూతూ, మద్రాసు.

వ్యాపార వాణిజ్యములు

గోధుమధర పెరుగునట్టి మాచనములు పోయిన వారమున పొడగట్టింది. కాని జనాభానుండలి చుట్టులను కొంచెము పెనుకముగము పట్టుచున్నది, యూరపులోని గిరాకి హెచ్చు లేదు. అందుచేత గోధుమధర కొంచెము మందముయింది. గత వారమున రూ 7-8-0లకు అమ్ముడయిన బస్తాయిపురు 7 రూ పాయలకే పోవుచున్నది. అందులో ఏప్రిలు మేము తాలూకు డిల్లీ గోధుమలు అంద్రుడు ఒక్కొక్కటి రూ 7-11-0 వై చొప్పున క్రయమగుచున్నవి. ఈ వారములో 770,000 రతుల గోధుమలు ఇంగ్లాండునకు రవానా చేయబడింది. బొంబాయిలో పక్కా సరకు కరచయిపోయింది. ఢిల్లీ తెల్ల గోధుమలు కాని కరాచీ యొక్కతే తెల్లగోధుమలు కాని చొరక బున్నవి.

* * *

ఇంగ్లాండులోని దూది ధరనుబట్టి కొనకట లి:రూప అమర్చుట ధరలు మనకు నిదర్శకములు. పోయిన వారపు ధర సలబడియున్నది. అనగా రతి యొంటింటికి 0-6-9 ధర కలదు. గత సంవత్సరమున 0-6-8 కే అమ్ముడయింది. బొంబాయి బజారు సామాన్యముగా తిరుప్పూ మాచ్యులు బట్టియే యుండును. కావున దూ:ధర యచటను ప్రజామగనె యు న్నుది: క్రితము వారములో పుట్టి రూ 2-8-9 చొప్పున అమ్ముడయిన ప్రాచీ పక్కా దూది యపుడు 306 క్చొప్పునకు, రూ 286 కు అమ్ముడయిన బంగాళపు రకము 249 కిని ధరలు పెరిగింది. పోయిన నెలలో 121 లక్షల గజముల విదేశీ నూలు బట్టలు మన రాజధానిలోనుట్టుకే దిగుమతి యయినవి.

* * *

ఇదివరకు నూదించినట్లు నూనెగింజల ధరలుపడిపోవుచున్నవి ఇపుడు వేరుకనకపుట్టి (బంగారీపుట్టి) రు 39 చొప్పున అమ్ముడగుచున్నది. అనగా క్రితము వారమున కంటే ఇపుడు 1 రూపాయి తగ్గింది. అనుదములు మాత్రము అంద్రుడు ఒక్కొంటికి రు 7-8-0 (క్రితము వారములో రూ 7-4-0) చొప్పున అమ్ముడగుచున్నది. వాగు చేసిన నవ్వులు బంగారీపుట్టి రూ 47 చొప్పున అమ్ముడగుచున్నది. అవి నెల బంగారీపుట్టి రు 7-14-0 చొప్పున అమ్ముడగుచున్నది.

* * *

క్రితము నెలలో 8251000 అంద్ర కల విదేశీ సంచదార దిగుమతి అయింది. ఇది గత సంవత్సరపు దిగుమతికంటే అధికముగానున్నది. ఇది వరకు మనకు బాహుసంచదార వచ్చుచుండెడిది. ఇపుడు మనముపయోగించు సంచదారలో చాలభాగము అమెరికా సంచుక నాప్రొజులనుండి వచ్చుచున్నది.

* * *

పొగాకు దిగుమతికూడ హెచ్చుచున్నది. యుద్ధసం దర్భములలో పొగచట్టినంటి చిల్లరములకాటులను మానివేయవలయునని యచ్చటచ్చట తీర్మానములు జరిగెను, 19697147 రతుల పొగాకు దిగుమతి అయినది. ఇందులో చాలభాగము తిరిగి ఎగుమతికాబడినది, 988441 రతుల పొగాకు మన దేశములో అమ్ముకముకొనెను వేరుపరచడమైనది.

* * *

వెండి బంగారులు ధర కొద్దిగ మారింది. బంగారు తగ్గింది, వెండి హెచ్చింది. ఇపుడు వెండి రూ 60-6-0 నుండి రూ 60-10-0 కే హెచ్చింది. బంగారు తులము రూ 25-2-0 చొప్పునను, రాణియార్కు కాసు 15-18-6 చొప్పున ఉట్టపునూ రుక్కాసు రు 15-1-0 చొప్పున వెలనుండి యగుచున్నది.

క్రీడావార్తలు.

ఇంటర్ కల్లీజ్ ఛాంపియన్ షిప్ వివరము.

- 1. క్రైస్తవకళాశాలవెస్టికళాశాల(వైద్యక్రీడాభూమి) 2. వాణ్సుకళాశాల వైద్యకళాశాల, 3 రాజధానికళాశాల వ్యాయకళాశాల పుట్టిపోత. అట్టోబరు 11 వ తేదీ సోమవారము. 1. వాణ్సుకళాశాల క్రైస్తవకళాశాల 2 రాజధాని కళాశాల వెస్టికళాశాల 3 వ్యాయకళాశాల వైద్యకళాశాల.

అట్టోబరు 14 వ తేదీ సుదవారము 1. క్రైస్తవకళాశాల వెస్టికళాశాల. రాజధాని కళాశాలాక్రీడా (భూమియందు) 2. సయిదాపేట క్రీడాభ్యాసముల కళాశాల రాజధానికళాశాల 3 వాణ్సుకళాశాల-వైద్యకళాశాల.

అట్టోబరు 18 వ తేదీ సోమవారము 1. వాణ్సుకళాశాల వెస్టికళాశాల 2. రాజధాని కళాశాల క్రైస్తవకళాశాల 3 వైద్యకళాశాల ఉపాధ్యాయులకళాశాల.

ఈరీతులు నెరువూచేవిధముగా తెలుపబడి మొదట చెప్పినకళాశాలాక్రీడాభూమియందు ఆడబడును.

న్యాయస్థాన వార్తలు

ఎలక్ట్రిక్ తియెటరు కేసు:— ఎలక్ట్రిక్ తియెటరు ఉండువోటు అనరబుల్ ఖాజుబహదూరు హాజి ఇస్మాయిల్ పెయిటుగాంచి. దానికి తెయిలరు నుయార్డుఅనేక. దీని విషయమై ప్రతివాది ఎక్ట్రిక్ తియెటరు ఎజమానుకు వారు విక్రమేజనుగారికి 7 సంవత్సరములకు ఒడంబడిక ప్రాసి యిస్తానని చెప్పి ప్రాసియ్యలేదు నూటు దాఖలు తేసి న తరువాత అనేకలను గవర్నమెంటు వారు కొనిరి. అందువలన వారి విక్రమేజను గారు నష్టమునకు వారాతెచ్చిరి. వ్యాయమూర్తి వేపవెల్లుగారు ఈ కేసు విచారణతేసి నేలగవర్నమెంటుగారికి తేసివేరువారే దానికి పలికినది ఒడంబడికకును సంబంధములేదు. గాన అతడు నిమ్మకల్లోనాము తేసెని 5000 రూపాయలు కట్టిచ్చునట్లుగా తీర్మానించిరి.

గ్రుడ్డివాని మోసపున్నటు:— చిన్నవ్యసెట్టి అనునతడు 2500 రూపాయలు జగన్నాథుకు అను గ్రుడ్డివానికి యిచ్చినట్లుగా. ఒక రసీదు తయారుతేసి అందులో వానికి తెలియకుండా తండ్రితముగా వాని ప్రతిమద్రను బుచ్చుకొనెను. వ్యాయమూర్తి వేపవెల్లుగారు చిన్నవ్యసెట్టిగారి మీదకు వారిసాక్షులమీదను తప్పుకేసు తెచ్చినట్లు చార్జీ తేయటమైనది విచ్చిరి.

పోలీసు వారి లంచపుకేసు:— గట్టుకొటలో ఒకభూమి సొంతగానికిని మక్తావారునికిని వివాదము జరిగెను. మక్తావారు 4 క్రిమినులు ప్రాసీజరుకొడు 144 వ సెక్షను ప్రకారము సబుడివిజనలు మేజస్ట్రేటు గారికి అర్జి పెట్టుకొనిరి. మేజస్ట్రేటు గారు ఆ విషయమును అచ్చటి పోలీసు వారికి జెలియ బరచి దానిని విచారించుట తులత విచ్చిరి. అట్లే పోలీసువారు దానిని విచారణ తేయమండగా అచ్చటి ప్రేషను చూచు అఫీసురు నేలసొంతగానికద్ర నుండి 200 రూపాయలు లంచము పుచ్చుకొన్నట్లుగా పోలీసు అఫీస్రెంటు మాపరెంటు గాకి తుద్రాయయికు తిరువేంగడత్తాక అయ్యంగారు అర్జి పెట్టెను. అందువలన పోలీసు వారు మీమీద కేసు తేయగా సబుడివిజనలు మేజస్ట్రేటు గారు ముద్దాయికి 4 మాసముల కఠింశిక్ష విధించిరి. తరువాత తంజావూరు జిల్లా సెషన్సు జెడ్డిగారికి అప్పీలు పెట్టుకొగా వారు ఆ మేజస్ట్రేటు గారి శిక్షను నిర్ధారణతేసిరి. తరువాత ముద్దాయి హైకోర్టుకు అప్పీలు పెట్టుకొనెను జిక్కిలు నరసింహాచార్యుగారు యిటువాదించిరి. పోలీసు లంచము పుచ్చుకోలేదన్న మాత్రముచేతనే ముద్దాయి నేరముడని చెప్పటకు వీలులేదనియు, పోలీసు వారు లంచముపుచ్చుకోలేదని ముద్దాయికి తెలిసియున్నప్పటికిన్ని సరఫ్ఫి సాయముతో అట్లు అర్జి పెట్టి ట్టుగాని వాదరూపణతేయక లేచియు వాదించిరి. వ్యాయ మూర్తులు దీనిని విని ముద్దాయి నిర్దోషియు వానివదలిపెట్టిరి.

నల్లమందు తయారుతేసి విక్రయించినందుకు శిక్ష:— భూపతి సాయుడను నదినియొద్ద రూపు 1-10 ఆ విలువగల నల్లమందు పుండెను. సబుషుసెక్స్ కు కందసామి మొదలిగారికి ఆ సంగతి తెలిసి జార్జిటవునులో ముద్దాయి తయారుతేయచోటికి జెల్పి యిలెను చేయనిధము చేస్తుకనువులు మొదలైన వాటితో గూడ వానిని బట్టుకొనచ్చెను. మేజస్ట్రేటు గారు దీనిని విచారణతేసి ముద్దాయి తాను నేరముడని వప్పకొన్న దానిమీద 6 మాసముల కఠింశిక్ష లేక ౧౧౦ రూపాయల జుల్మాకాసు విధించిరి.

సప్రమ ఆయుర్వేద సమావేశము.

ఆయుర్వేద వైద్య గ్రంథ సంస్కరణము. రాబోవు డిసెంబరులో మన మద్రాసు నందు జరగబోవు యీ సప్రమ ఆయుర్వేద సమ్మేళన విషయములో విర్మితములైన డి వ్యాసముతో యీ క్రింది వివరించిన మరి రెండు వ్యాసములు చేరిన యెక్కువ ఆసక్తులనుగనని తలంచి ఆలాచియేటటరు సదరు సభవారిని కోరెదూ ఏకద్యివ యమై ఆయుర్వేద వైద్యాభిమానుల ప్రయోగ కొరకు విన్నవించుచున్నాను. వై వ్యాసములు ప్రాచీన విమితమై కొనుటకు తగుమంచి కారణము లన్నిచి ముందు ముందు వివరింపబడును.

చేర్చు తగిన 2 విషయములు :— 1. "అనుభవ రీత్యా ఆయుర్వేద గ్రంథ సంస్కరణము; దాని లలన కలుగు లాభములు, అనుభవనద్ధయిని చికిత్సలాదియలమును మార్గములు. 2. "ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధి కుమారులములగు గాతరవా" సమాఖ. పి. శి. అయ్యకారప్పయ్య. ఆయుర్వేద సమాఖాధ్యక్షులు, పొంయూరు.

స్థానిక వార్తలు

పేదముల వేళ:— వేదము రేపున సాయంకాలము 6-28 గంటలకు దీపములు వెలిగించబడును.

కాలరూపిత్వ:— పిల్లటి యధికోష్ఠస్థితి 94-7 డిగ్రీలు, అధిమోష్ఠ స్థితి 79-2 డిగ్రీలు.

శ్రీకృష్ణగానసభ:— రేపు ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు వాల్తాక్కు నాటకశాలలో ఈసభవారు "ప్రహ్లాదనాటకమును" ఆంధ్రీయన ప్రదర్శింపుదు.

రంగునుమెంతులున్నవరు:— రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు రంగును మెంతులన్నవరు బయటదేరును. బర్మాకు తెల్లు బాబుల తపాస రేపు సాయంకాలము 8-8 1/2 గంటలకు కట్టివే బబడును.

తపాలా ప్రకటన:— రేపు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఇంగ్లీషు మెయిలుస్టీము బొంబాయి రేవుకు వచ్చిచేరును. అట్టోబరు 12-వ తేదీ మంగళవారముగాను చెన్నై పట్టణ లో బాబులు బట్టాదా తేయబడును.

హెల్త్ ఫేస్ట:— చెన్నై పురి:— తిరుమనాల్లి, ఉదకమండలము, తూర్పుక, కల్లికోట, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, నేలము, తంజావూరు, వాగట్టణములలో హెల్త్ ఫేసులను నియమించుటమచెన్నై పురికారమువారింగీకరించిరి.

పోలీసు ఇనస్పెక్టరుకు బహుమానము:— మిచ్చుట. కోయూబుత్తూకు జిల్లాగా పోలీసు ఇనస్పెక్టరుకు ఎ. తిరుమల స్వామి అయ్యంగారు ఒక వఫ్ కేసులో చక్కగా పాటుపడి సందుకుగాను పోలీసు ఇనస్పెక్టరు జురలుగారు 30 రూప్యములను బహుమానముగా నిచ్చిరి.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— రేపు ఆదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు (చెంగాయంగడికి సమీపమున) నెం 97 అన్నాపిళ్ళవెద్ది ఉసాసన మందిరములో టి. రాజగోపాలరావు టి. ఏ గారు "మునుల చుతము" అను విషయమును గూర్చి అంగ్లే శభాషలో నువ్వనీంతురు.

మరణిగానసభ కాలక్షేపము:— చెన్నై పురిలో జార్జిటవును నందు వారాయణ మొనలి వీధిలోనున్న నెం 24 వ గల కలివి రామన్న సెట్టిగారి వైశ్యసభ్యియన ఈనెల 10 వ తేదీ ఆదివారమువాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు వచ్చాసనీవాయి "వత్సలాకల్యాణము" అను కాలక్షేపమును చేయెను.

హైందర భాసాభివృద్ధి సంఘము:— ఈసంఘపు మొదటి సంవత్సరవత్సవము ఈమాసము 9 తేదీ శనివారముగాను సాయంకాలమున 4-15 గంటలకు ప్రాగ్ జెట్టు యూనియన్ సాతశాలాభవనము నందు జరుపబడును. మ.రా.రా.శ్రీ, విని శ్రీనివాస అయ్యంగారు. వి.పి.వి.యల్. వ్యాధ్యక్షులను వహింతురు. మ.రా.రా.శ్రీ.— యస్. సత్యమూర్తిగారు "విద్య-చుతము" అను ఆవిషయమునుగూర్చి ఉపవ్వనీంతురు.

బొంబాయిని సర్వేచేయటము:— బొంబాయిని సర్వే చేయవలెనని ఒకశాసన మొరదంబుడెను. 14 వ తేదీని బొంబాయి గవర్నరుగారు, 15-వ తేదీని వైస్ రాయ్ గారును ఈ శాసనమునకు తమ ఆనుమతుల నొంగిరి.

ఎలకలను చంపెనుమందుగు మిత్రము అలలితలు:— నీసారా అనువూరిలో ఎలియ అను 9 సంవత్సరములవలకవాగు బండారవాడు అను నామెయొద్దపరిచారమగు గానుండెను. క్రిందటికేనివాయు గోజును ఆమెదాచిపెట్టియుండు ఎలక విషమును మిత్రము అనుకొని వారు దొంగలించుకొనిగొయి తినెను. వానికి ప్రాణముమీదికి రాగా తానుతేసినదని ఆమెతో పెప్పెను. తేదీవార ఆమెవానిని - కెడుటమే ఆనువత్రికి పంపెను. డాక్టర్లు వాని ఒంటిలో అధికముగా భాస్వరము (పాస్ నెలను) విషము అధికముగా ఎక్కినట్లుగా జెప్పిరి. వాని విషయము అనుపలికొనకు బహుక్రమపడిరి. కాని మరుసటిరోజుననే వాడు చనిపోయెను.

విషయానుక్రమణిక.

జాబులు	3-4
స్థానిక వార్తలు, వ్యావస్థాపన వార్తలు	5
వాణిజ్య వ్యాపారములు	"
ప్రభావనాశనము:-	
యుద్ధము, యుద్ధములు	6
వృత్తాంతములు	7
విరోధానాశనముగ్రామము	
విశేష కథిణి వార్తలు	8-9
క్రికెట్ ప్రతినిధిగారికి వీడ్కోలు పులింద	10
ఇంగ్లీషు తంత్రీ వార్తలు	11-12-12-12-12
పైలట దొంగరి ఉన్నత పాఠశాల, వృత్తాంత శిక్షణ	18

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం. అక్టోబరు నెల 9-వ తేది

శనివారము

యుద్ధ ఋణము II

మా కడచిన సంచికలో వెబ్బుగారి ప్రతిపాదనను పేర్కొంటిమి వారు తలపెట్టిన యప్పు అంతింకయైనను గాదు. ముప్పదియేడు కోట్ల ఏబది లక్షలు. ఇప్పటి యుద్ధపువ్యాప్తిని కనిపెట్టినను అందుకగు వ్యయమును తలపోసినను ఆంగ్ల భూమి భొంచుభారమును సరింగి కొనినను అభినివేశములు పంపిన ద్రవ్యమును నాచించించినను హైందవ భూమికి నిజముగా ముప్పదియేడుకోట్ల యేబది లక్షలు హెచ్చుకాకూడదు. మన దిగ్గజములు బట్టి చూచియెడల మరుష్యులొక్కనికి రు. 1-12-0 లకును దవి మొత్తటి ప్రాతఃకాలపు మద్రాసు ప్రైమువత్రిక వ్రాసింది. కాని అదేవత్రిక వ్రాయు రీతిని మనభూమిలోని కోటానుకోలులగు ప్రజలు కనుబీదలు. తనదేత కానులేకున్నను నాంగ్ల పౌరుడు ఇతర దేశములలో అందుముఖ్యముగా అమెరికాలో తనకుగల ఏమేమో అచ్చట నమ్మి తనదేశమున కంతవరకు కరవతి కల్గింపాలను. లేకున్న శాను సేకరించిపెట్టిన యేమముల్యవస్తువునో యమెరికా వానికి బంపి దానిమట్టుకు పరవతిని సృష్టింపగలను. భారతభూమి కట్టి సమపాదములు నున్న. ఒంటి పూట సంజ్ఞతైనను లేనివాచే యడకులున్నారు. తాత్కాలిక వ్యయమునకే లేనివాడు కూడపెట్టి యుండుట పొసగదు. ప్రభుత్వమువారి ఏరిపోవు నైతికతాచరము మూలైతుల ఋణగ్రస్తతకే కదా నిద్రాసము లగుండుచున్నవి. ఈవిషయములను కనిపెట్టియే వా డాదాడుడు హాంజిప్రభువునకుము పంపు ప్రతినికుల వ్యయమునుకూడ నాంగ్ల భూమియే భరింపవలెనని నిర్ణయించి తెలిసినాడు. మాదేశ మునందేతుకూక్కి పరిస్థితులు ఇతరదేశముల ప్రబల స్పర్ధికరణముచే హైన్దము సందియుడకుంజిన యెడల ఇప్పటి యాంగ్ల ప్రభువులవలె నాంగ్ల ప్రభుత్వము ప్రారంభమయిన నాటినుండియును ప్రభువులు మన ఆర్థికాభివృద్ధిని హృదయముచేసికొని యుండి యుండెయెడల, అక్రమపద్ధతు లాచరణ లోనికి వచ్చి మన పరిశ్రమలను స్వల్పిత్రప్రతిభను నడుగుంటున్నట్లు ఆక్రికేయక యుండి యుండిన యెడల మనదేశమునను నితర నాగరక దేశము లందువలె విద్యావ్యాప్తము చక్కగా కలిగియుండి అర్థనిర్మాణ క్రికే బాగుగా విడిసించియుండి యుండిన యెడల మనమును నన్ని భూములకంటె హెచ్చుగనే అర్థసహాయమును సామ్రాజ్యమునకు సేసిందిగ్గ సమయమున చేసియుండవచ్చును. బాహుబలసాధ కమును హైన్దోద్ధీపకమును నగు సైనికక్షణ లేక ముప్పదికోట్లకు పైబడిన జను బుండియు ఆ ఏడు

కోట్ల జర్మను దండుల నొక్కజోపుకున నెట్టివైన జాలకున్నామే యను వ్యధ హైందవుల నేకగిది బాధించుచున్నదో ఆపగిదినే స్వల్పాభినివేశములు చేయగలిగిన యంతద్రవ్యసాహాయ్యమైనను మేము చేయలేక పోతిమే యను వ్యధ యు బాధించక తప్పదు. కాని మీటిపోయిన దానికి చేయగల దేమియును లేదు. సర్ విల్లియము మేయరుగారి కాలమువరకును హైందవ భూమిలో నైదుకోట్ల యపైసను పుట్టదను సమ్మకము ప్రబలియుండగా నేటిదినము ప్రజ లెంతయుతాహముతో నున్నను ముప్పది ఏడున్నరకోట్లఫలము కలుగు నని మేము నమ్ముజాలము. అప్పు లియ్యగలవారు క్రైదాసు ప్రైమువత్రిక చెప్పాతిని బహు సల్యసఖ్యాకులున్నారు. వీరును నిదవర కే యొక యశ్వన కిచ్చు కొనినారు. ఏదో యొవిషముగా యుద్ధవిధులకేమి ఆస్పత్రియొడల కేమి సహాయము చేసినారు, చేయుచున్నారు. ఒక్క సంస్థానాధిపతి యరువది లక్ష లిచ్చినాడనిన హైందవులు అమ్మా. ఎంత మొత్తమేయని యాశ్చర్యమున నోరులు తెరచు కొనునంతటికీతి సమకూరియున్నది. పరిశ్రామికాభివృద్ధియనుమాటలును ఉత్సాహమును ప్రభుత్వము వారి యెడలను ప్రజానాయకుల యెడను ప్రజా సామాన్యులయెడలను కానవచ్చు చున్నవి. కాని పరిశ్రామిక సంఘము లేర్పడుట కాని, కర్మాగారములు స్థాపితములగుట గాని, మూలధన మందులకు వెలువడుటగాని ఏమాత్రమును చూపట్టలేదు. ఇట్టి తరుణమున హైందవభూమి ముప్పది ఏడున్నర కోటికి ఎలంతియగు ననుమాట కలబోనను దలంప రానిదని ఎవ్వరికినిదోచకపోదు. యథాశక్తిగ వత్తం, పుష్పం, ఫలం, తోయ మనురీతిని నిప్పటికి సాధ్యమైనట్టియు ఇక ముందుసాధ్యము కాగల యట్టియు సామాన్య సామముచేసి భక్తిమై పర్యవసానమును వేచియుండుటయే మాకు కర్తవ్యమని చెప్పుకొన వలసి వచ్చినందులకు సిగ్గును దుఃఖమును పెనగొనుచున్నను చెప్పుకొనక తప్పనందులకు చింతిలుచున్నాము.

బాల్కను రాష్ట్రములు

బాల్కనురాష్ట్రములలో మహాగ్ని రవులు కొనినది. బల్గేరియాకు రుష్యా పంపిన సందేశమునకు నాదేశము సరియైన ప్రత్యుత్తర మిచ్చులేదు. రుష్యాబల్గేరియాపై యుద్ధము పత్రముంచికది ప్రాంసు, ఇటలీ, ఇంగ్లండుమున్నగు మిత్రమండలి రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు సోఫియానుండి బయలుదేరుట తెలియవచ్చుచున్నది. రుష్యావారి నావికాక్షేత్రము బల్గేరియానాకాస్టాములను ముట్టడించినది. బల్గేరియా జర్మనీపక్షముగా యుద్ధమునకు నుపక్రమించుట బల్గేరియాకు నిజవాతకాలము సకటంబగుటను సూచించుచున్నను యుద్ధపునడకకు మాత్రము క్రొత్తపంకరను కలిగించ నేతెంచిన దనుటకు సందేహములేదు. మే మిదివరకు నెకపర్యాయము తెలివినరీతిని బాల్కనురాష్ట్రముల సమస్య ప్రత్యేకాభ్యాసమును కల్గింపకమాడదు. 1913 లో బల్గేరియా మాసిడోనియాలోని భాగమును కోల్పోవుటయు అందులో కొంత సర్వియాకును కొంతగ్రీసునకును చేరిపోవుటయు సుప్రసిద్ధములు. ఇటీవల బల్గేరియాను మిత్రమండలిలో చేర్చుకొనవలెనని ప్రయత్నించి సర్వియా గ్రీసులోని భాగమును ఇచ్చి వేసెద నని ఒకపర్యాయమునకంటె హెచ్చుగా వాదనము చేసి నట్లును తెలియుచున్నది. ఈవాదనము గ్రీసునకు రుచించినదిగాదు. కావుననే మిత్రమండలిని బల్గేరియాకును సఖ్యము కుదుర లేదు. గ్రీసు మిత్రమండలి

సైన్యములు తనభూమిలోనుండి పోవుట కంగీకరించి నది. మిత్రమండలి సైన్యములు సోనికాలో దిగి సర్వియా సహాయార్థము నడచుచున్నవి. అయిన గ్రీసు మిత్రమండలితోగూడ యుద్ధమున దిగుట యా లేదా యను విషయమున గ్రీసులో వివాదములు ప్రబలి యున్నవి. ఇప్పటి రాజ జర్మనుల సంశయమునకు చేరినవాడు. ఇతడు రాజగుట ఎట్లు సంభవించినదో తెలిసికొనినయెడల గ్రీసు రాజున కెంతపలుకుబడి గలదియు ప్రజలకే తపలుకుబడి కలదియు నర్థము కాకపోదు. గ్రీసు 15వ శతాబ్దపు నవరాష్ట్రమునుండియు 1829వ సంవత్సరమువరకును తుర్కీలో నొక భాగముగా లోబడియుండిది. 1-21 వ ప్రారంభమయిన గ్రీసు ప్రజల తిరుగ బాటుచే 1830 వ సంవత్సరమున ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నంగీకరింపబడెను. పుటలో ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, రుష్యాలు గ్రీసును సంరక్షులుగా నేర్పడిరి. బేరీయా రాజుమగడు 'కాటో' అను నతడు రాజుగా నేర్పడియెను. అతని సరకునుకుగా ప్రవర్తించుటను జేసియు జర్మనీనుండితనవారిని దిగుమతిచేసి వారికినధికారముల నిచ్చి వేయుటను జేసియు ప్రజలు ఆతనిమీద తిరుగబడిరి. 1843 లో రాజునకు బలము తగ్గించుటకొరకు రాజ్యాంగవిర్రుయ మేర్పడెను. కాని అదికూడ 'ఆటో'ను నిలుపుటకు శక్తి పతముకాలేదు. నురల 1864 లో ప్రజలు తిరుగ బాటుచేసి రాజును పారద్రోలిరి. ప్రజ రాజును రాజ్యభ్రష్టునిచేసి పంపివేసిరి. విక్టోరియా మహారాజ్ఞికారి పుత్రులలో నొక్కడగు ఆల్బెర్టు రాజుమగుని గ్రీసు ప్రజలు రాజుగా నెన్నుకొనిరి. కాని యన్ని వైపులను కన్నులు పెప్పుకొని మెలగుచుండిన జర్మనీయుక్తిచే రాజులును గ్రీసులోని శిష్టతభ యొకజర్మనుని రాజుగా నెన్నుకొనెను. ఆతని కుమారుడు కాక్సొస్టానైనే ఇప్పటిగ్రీసురాజు. ఇతని భార్య కెయిజరుగారి బంధువు. ఈకారణములచేత గ్రీసుదేశపురాజ జర్మనీమీదికి బయలుదేర నిష్టపడదినాడుగా నుండుటలో విపరీతము లేదు కాని గ్రీసుప్రజ సంపూర్ణముగా మిత్రమండలిపక్ష మనుటకు సందేహము లేదు గ్రీసునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చిన వారే ఆంగ్లేయులు. గ్రీసుతిరుగ బాటుజరుగుచుండినప్పుడు మెల్లిమహాకవి వ్రాసికొని స్వాతంత్ర్యపర కావ్యమును చదివిన మనకేదేహము విశ్వాసముతో పులక లెత్తుచున్నది. ఇక గ్రీకుప్రజ కాంగ్ల భూమిపై సభిమానసంతయుండునో కదా. అయిన నికను రాజులబలము పూర్తిగా నశించలేదు. వారే ముత్రులను నియమించునా రగుటచేత నామూత్రుల మూలముగ కొంతకుకొంత పనిచే మగలుగు చున్నారు. అందుచేతనే వెనిజీయాను మారుకొనవలసి వచ్చినాడు. ఈతరుణమున దేశమున మరియొక నిర్వచనమును బెట్టి కలత పెట్టనిష్టపడక ఆతడు అన్ని పక్షములప్రతినిధులు కల ముత్రముండలి నేర్పరుప నియ్యకొనినాడు. పశ్చిమ లిల్లింకుటచేత గ్రీసు మిత్రమండలివ్యతిరేకమును కాజాలను. వెంటనే మిత్రమండలిలో చేరనుచేరజాలను. కావున స్నేహపంథ మగు తాబస్థ్యభావమును నహించియున్నది. రుమేనియాసంగతియు నేమగునో నిష్కర్షగా చెప్పుటకురాదు. ఇప్పటి రుమేనియా రాజుతండ్రివలనను తల్లివలనను రెండువైపులను జర్మను రక్తసంబంధి. రుమేనియా ప్రజలు మాత్రము సంపూర్ణముగా మిత్రమండలి పక్షపాతులు. అది కారణముగనే మిటివల రుమేనియామూలకముగా తుర్కీకి పోవుచుండిన జర్మనుసాయము నిరోధించబడినది. జర్మనులు బల్గేరియాలో పంపి చేసికొనుటకును నదియే హేతువై యుండవలెను. మొదటి బాల్కను

జర్మనీ సైనికోద్యోగముల లేఖలు.

బండరు, ఆక్టోబరు ౧౮:—జర్మనీ సైనికోద్యోగమునందును
 తేలికగాని కొన్ని అంశముల వెట్రాగారునున్న విలేఖరి
 పెంట్రో న్యూస్ పత్రికకు తెలియపరచెను. “సమ్యక్తము మా
 నలుగురుండి తెప్పించుకొని మమ్ము ఎచ్చటికొని యొక్కకొనిపోవు
 చున్నాము. భరింపరాని అశుభ మాకు సంభవించుచున్నది. శత్రు
 వును ఎచ్చరమ్మరించిసంధిచేసికొనునట్లు మునుచేయుచుందుము
 పరిపంచమునంతయు బయింప నయిట్టి జర్మనీవారు పరిక్ర
 తము బండరుగాని, వెట్రాగారుగాని, పేరిస్ గాని పట్ట
 నైన తలపరు. బహుశః మాసంతతివారి కేవల నిలువచేయబడినది
 అని ఒక సైనికోద్యోగి వ్రాసెను.

బరోపా మహా సంగ్రామము

అమల్లెను చేసిన మహాదారుణములను టర్కీ-వారు మరల చేయుట.

తురుములు 8,00,000 మంది ఆర్మీనియనులను హతముచేయుట.

గ్రీసు దేశమువారు సెర్వియాకు సహాయముచేయు నెల్లకుండుట

వెనెజుల గారి రాజీనామాను గ్రీసు రాజు గారి రంగీకరింపుట

బల్గేరియా వారు సెర్వియా వారి కింత్యైభి ప్రాయట.

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లాండులోని జర్మనులకు నిజ్జి పి.

లండను అక్టోబరు 7:—ఇంగ్లాండులోని కర్మకారులను ప్రోత్సహించు నొకజిజ్జి పి ప్రయత్నింపబడినది. ఇదివర కెన్నడును ఇట్టి చిత్తు సమయము నునకు రాలేదు. జర్మనీ స్వాతంత్ర్యమునుకొనుటకు సంగ్రామ జ్వాలలను ప్రతి దేశమునకు వంటించుచున్నది. తుదకును పోతు పల్లక పోయినను, అకాలపు చుట్టిన చేసికొనకులని వచ్చినను, మన కీర్తి సాంప్రదాయమును భంగము వచ్చును. కావున వెదికి నికాయముతో జేరుటకు తగుచున్న కక్షిగ ఆంగ్లేయు లందఱును మొలగట్టుకొని దేశక్షణభారమునకు గడంబుడు రని ఇంచువలన హెచ్చరించడ మైనది.

ఇ.డి.యూ. కార్మిక వ్యాపార దిపావ్రమెంటునకు క్రొత్త యుద్ధోగి.

లండను, అక్టోబరు 7:—సర్ హార్బర్టు స్పిత్సగారు ప్రస్తుతము ముందుకు సామాన తయారుపనిని మాయమొందుటకు, ప్రస్తుతమున వ్యాపారసంఘ కార్యదర్శిగా నుండు సర్ బార్టి బార్న్సు గారు ఇండియాలో రాపోవు మాన్యునండి కార్మిక వ్యాపార దిపావ్రమెంటుకు నియమింపబడిరి.

ఎల్లెర్మాను స్త్రీమరు మునిగిపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 7:—ఎల్లెర్మాను స్త్రీమరు అరేబియా అను 2700 టన్నుల స్త్రీమరు మునిగిపోయినది. 20 మంది వానికలు ఒడ్డుకేరగిరి.

ప్రాచ్యు

జర్మనులు పరాజయము నొప్పికొనుట.

లండను అక్టోబరు 7:—అమెస్టరుడను—నెయింటు మేరీ ప్రాంతమున రెండు పరాసు సేన లాకవో మానైన్యపంక్తిని చీల్చివని జర్మనులు తెలిసలో ప్రకటించిరి. జర్మను యొక రాజు గారి సేనలకు సంచారములందుటకు నెయింటు మేరీయే ముఖ్యస్థానము. ఇది రైల్వేకు త్రగణన నొకవడితీరమునున్నది.

ప్రాచ్యురంగము.

లండను, అక్టోబరు 8:—పారిసు :—పారిసు పొలమునకు పశ్చిమమున పోచుపేటలో జర్మనులు రెండు సాయలు తలపడి యోడిపోయిరి. బెల్జియము, ఆర్మోనును, లోరైనులలో తీవ్రముగ ఫిరంగుల ముఠము జరిగినది. ఆర్మోనులో కూడా యుద్ధముజరిగినది. అగ్రాను నీలీకోడ్డుకు దక్షిణమున పరాసు వారు తెలుగు యుద్ధ ముంచుకువెళ్లిరి. రోయికి దక్షిణమున శత్రువు లదరిపాటున పరాసువారిపై బడబోయి విఫలమైరి. ఎయిసుప్రాంతమున ఇర్మనుకోడ్డు జిల్లాలో పరాసు వాళ్ళకు ఫిరంగులను తీవ్రముగా కాల్పుట చే గుయిగ్నికోడ్డు స్త్రీమరు తగులబడినది. శత్రువులు తీవ్రముగ పోరిపరాజితులైరి. నాలుగుసాయలు పరాసువారు శత్రువులను తమి ఆట్రాయికునని స్థానములను పట్టుకొనిరి. సోమరుదక్షిణమునను ఎయిసుకుత్తరమున ట్రాన్సిల్వెనియా ప్రాంతమునను పోరుతీవ్రముగ జరిగినది. పోచుపేటలో జర్మనులు లూహూరు కుత్తరమున తీవ్రముగ తలపడిరి. కాని వారు పూర్తిగా నోడిపోయిరి. వారికి విపరీతవైన్యవైము కలిగినది. ప్లేరీలో ఫిరంగులయుద్ధము హెచ్చుగానున్నది. లోరైనులో గోవటు ఎవైన వలీతో జర్మనులు మానైన్యదెచ్చి మాకందకముల కడ నాగిపోయిరి.

రుస్సె

రమ్యావారి తీవ్రము.

అస్ట్రీయా వారి ప్రకటన.

లండను అక్టోబరు 8:—రమ్యావారు బహుతీవ్రముగ పోరుచున్నారని ఆస్ట్రీయా వారు ప్రకటించిరి. బెస్సెరీచియా

సరిహద్దు గా రమ్యావారు శుభ్రోకుత్తరమునను కోల్పోకి ఈశాన్యమునకు వహించియులోను రమ్యావారు గొప్పసేనలతో పోరి ఫిరంగులను విస్తారముగ కాల్చి కోల్పోకి ఈశాన్యమున స్త్రీమరు వది చాలవోట్ల దాటిరిని ఈ ప్రకటనమునలన తెలియుచున్నది.

రమ్యావారి ప్రకటన.

ద్యోక్సులోను సరోవరముల ప్రాంతమున తీవ్రముగ పోరుజరిగినది. ద్యోక్సులో వాయవ్యమున జర్మనులు కొన్ని కందకములను పట్టుకొనిరి గాని రమ్యావారు కొజయోనికుత్తరమునాన్ని కందకములను మరల వాకమించిరి. బుధవారము నామగ్రాతి జుగిన యుద్ధమున రమ్యావారు మూడువరుసల కందకములను కొజయోనిపట్టణమునుగూడ పట్టుకొనిరి. తరువాత జర్మనులు పట్టణమును మరల వాకమింపగలిగిరి కాని కందకములలో కొంతభాగము మాత్రము రమ్యావారి స్వాధీనమండే యున్నది. శత్రువులు ఫిరంగులను తీవ్రముగ కాల్పుచున్నను సరకుచేయక రమ్యావారు మొలలోకు నీళ్ళలోనడిచిన మట్టియొల్గానదిరి దాటిరి కోజీయునికి దక్షిణమునగూడ రమ్యావారు కందకములను పట్టుకొనిరి. సరోజిసరోవరమునకును స్పోర్ట్సు కును కోజీయుని దక్షిణమున నున్నది. రమ్యావారు మహాసాహసముతో పోరినది ప్రకటనమునలన తెలియుచున్నది.

జర్మనీ సేనల రమ్యావా రోపించుట.

లండను అక్టోబరు 7:—ఫెట్రాగ్రాకు ద్యోక్సుకు ప్రదేశమున ఎడతెగని ఫిరంగిదళ సంకుల సమరముజరుగుచున్నది ప్రకటించబడెను. ద్యోక్సువిల్లూలకు నమమున పోర్టువద్దనున్న కందకముల రమ్యావారు దొమ్మిదేసి పట్టుకొనిరి. సరోజిసరోవర దక్షిణభాగమున జర్మనీ సేనల వెనుకకు పోకి స్పోర్ట్సు కుత్తరమునను 3 గ్రామముల పట్టుకొనిరి.

ఆస్ట్రీ జర్మను సేనలు.

లండను అక్టోబరు 8:—బునాచ్ :—గలిషియా రమ్యా రంగములకుండి వెక్కుసంఖ్యగల ఆస్ట్రీజర్మను సేనల రప్పించబడెను. ప్రస్తుత మానైన్యములన్నియు ట్రాన్సిల్వెనియా మార్గమున దక్షిణముగ పోవుచున్నవి. సర్వియాను చుట్టడించుట కుద్దేరింపబడిన సేనలతో నిది కలసికొనును.

ఇటలీ

బొల్కనువిషయములలో ఇటలీవారి ప్రసక్తి

లండను, అక్టోబరు 7:—రోము వార్త:—ఇటలీయులు త్వరగనే సభకుడిక సమయమున, బొల్కనువిషయములలో ఇటలీ తనమిత్రులతోబాటు మసలగలదను సంకతి జేరను సాన్నితోగారు సృష్టికొంది. ఈవిషయమున ప్రత్యేకముగనే కార్యభారమును ఇటలీలూనుకొనునొయింకను రహితపడలేదు.

ఇటలీలోని బల్గేరియా వారు వెడలుట.

రోము వార్త:—జేరను సాన్నితో గారు బల్గేరియాను రాయబారికి వ్యాసు సోర్తులను పయనపుత్రికలను నొసగినారు.

న్యూజీలాండు

అభిల సామ్రాజ్యసభ.

న్యూజీలాండు వారి యభిప్రాయము.

లండను, అక్టోబరు 7:—పక్ష ప్రతిపక్ష వివేకత లేకుండగా అభిల సామ్రాజ్యసభకు ప్రతినిధులు పోవలయు నని న్యూజీలాండు పుత్రికాభిప్రాయము. పూర్తిగా సభ గమానేకమయినదనుక జేరియండక మాన్సిగారిని సర్ రాబర్టు బోడెను గారితో వెంటనే వెళ్లుమని పోర్టు పుత్రిక ప్రోత్సహించుచున్నది.

న్యూజీలాండు ప్రధానమంత్రి.

లండను అక్టోబరు 8:—న్యూజీలాండు పసిఫిక్ యుద్ధము ద్రవీణము సామ్రాజ్యసభ చర్చింపఁబడిన అంశములయందు ఈ సభ త్వరలో సమావేశము కావలెనని తమ కోరిక అనియు రాజ్యాంగసభలో ముఖ్యమంత్రి గారు నడిచిరి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయనుల యుద్ధములు.

లండను, అక్టోబరు 7:—మూడవ ఆస్ట్రీయను యుద్ధములు ఈ దిశమున ఆరంభింపబడినది 5^వ కడ్డీ పత్రములు 98 రూపాయిలకు అమ్ముడగుచున్నవి.

టర్కీ

ఆస్ట్రీయనుల మరణవేదనలు.

పార్లమెంటు ప్రభువులసభలో చర్చ

లండను అక్టోబరు 8:—ఆస్ట్రీయనులకు తురుష్కములలో జరుపబడుచున్న ఘాతుకముల కథను చెప్పుచు, (కోమగు ప్రభువు గారిట్లు నడిచిరి. జర్మనుకుట్టలు జరుగుచున్నట్లు శత్రుక్షాపాక్షము ఏమియు లేకపోయినను, కాక స్టాంటినోపిలులో జర్మనువారికి నుండు ప్రతిభనుబట్టి యాదారుణముల బాధ్యతను వారుకూడ కొంతవరకు భరింపవలయుననుట నిర్దీనాదము. ఈ విషయములను ఎంత బహిరంగముగా తెలియజేయుటకు వీలగునో యంత బహిరంగముగా ఇండియాలో ప్రచురపరచినవో అచటి ముసల్మానులు కూడ వీనిని గర్హించి, ప్రస్తుతపు కాన్స్టాంటినోపిలు లోని అధికార వర్గమునకును తత్పరి పాలనమునకును ఇస్లాము మతసాంప్రదాయములకును నే నిధమగు సంబంధమున లేదని వారుకుర్చెరుగ గలరు. ఈ విషయముననే కూర్చిపువుగారు ముచ్చటించుచు నిలుచెప్పిరి:—అధికారుల ఆదరణముతో వచ్చుకట్టి సంగతుల నన్నిటిని ప్రచురించుటకు ఏవిధమగు అభ్యంతరమును నుండబోదు. రాయబారులద్వారా మనము వినినంతవరకు ఆస్ట్రీయనులు ఎక్కుడుదుస్థితిలో నున్నారు. ఒకజిల్లాను జనులందరు నిర్జింపబడిరి. మతీయొక జిల్లాలోకి 1000 వేలమంది గుమి నూడి బాధపడుచున్నారు. దినమునకు 1000 చొప్పున చనిపోవుచున్నారు. సత్వరముగ వారికి సాహాయ్యము వెళ్లకపోయినవో వారు మృత్యువు వాత పడి పోదు రేమో యని చినుచున్నాము. ఇట్టిది వినినపుడు విజ్ఞానవంతులగు మహమ్మదీయులు రోతపడుచురనుమాటకు సందియముండదు. అధికారులకు వెలిసింకవరకు ఈ సందర్భమున కుట్టి అన్నట్లు విచరాలేదు. కాని ఆస్ట్రీయనులతో మార్మియు సంకతి సమాచారములను ప్రతిక్షిప్తముగా వాడగలిగి యున్న వారయి, జర్మను లీఘాతుకములకు పోల్గొనాముల నిచ్చుచున్నారని చెప్పుచురు. ఈవిషయమున మనము మందలించుచు దొరతనము వారు తుగ్గుమునకు బంపిన తీర్మానము అటులనే యున్నది. బెల్జియపుగారు కొన్ని ఘాతుకముల హృదయశోరములుగ రర్శించుచున్నారు. బెల్జియండు అనువోట్ల స్త్రీమరులలోకి 1 లక్షమంది ఆస్ట్రీయనులను ఎక్కించుకొని హత్రుగా ఆ స్త్రీమరును ముంచినేసారు. లామల్లేకు దినముల తరువాత నిట్టిఘాతుకములను మనమెప్పుడును కని విని యెరుగము. ఆస్ట్రీయనులను సంరక్షించుట కొక్కటే యాలోచనకలదు ఈఘాతుకములను ప్రపంచమంతయునైకకంత్వముగా గర్హించుకొనినగాని, తటస్థరాజ్యముల తమ యసమృత తీర్మానముకు ప్రకటించవలయును.

బల్గేరియా

బల్గేరియనులకును జర్మనులకును సంధియేర్పాటు.

ఏక కాలమున సర్వియాపై దాడివెడలుటకు నేర్పాటులు.

లండను అక్టోబరు 7:—జర్మను పక్షపు ప్రకటనలను నిచ్చు బల్గేరియా పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— బల్గేరియా తన గయలు మార్గములను జర్మనులవాడుకలో నుంచుటకును బల్గేరియనులతోబాటు పోరుటకు జర్మనీ తన వైవ్యబలమును 3 లక్షలమందిని పంపుటకును ఏర్పాటు చేసేకొనడమైనది. ఒకవోరు మేరియాగూడ బల్గేరియాపై కత్తిరున్విశవో జర్మనీ మతీయొక 3 లక్షలమందిని యమేనియాపైకి బంపునట్లుకూడ పరచుకలదు. ఇది గాక బల్గేరియాకు తనమాసి దోనియా లభింపవలయుననుట. పిమ్మట గ్రీకువారితో బల్గేరియాకు నికను ఏమైన దండాగొండి యున్న యెడల దానిని నిరాఘాటుగా తిచ్చుకొనుటకు బల్గేరియా స్వతంత్రులై యున్నది.

బల్లెరాయానాని రవ్యను రాయబారి జబ్బుగా నుండుట.

లండను ఆక్టోబరు 8 :— బాల్టిక్ సముద్రపులో బల్లెరాయానాని రవ్యను రాయబారి ప్రస్తుతమునకు సోఫియాలోని యుద్ధము.

బల్లెరాయానాని ప్రత్యుత్తరము.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— వెట్రాగ్రాను రవ్యవారు పంపిన కడపటిలేఖను బల్లెరాయానాని 5 వ తేది మధ్యాహ్నము 2.40 గంటలకు తమ ప్రత్యుత్తరమును రవ్యవారికందజేసి రని సోఫియానుండి లెంతివాద్యమైనను. ఈలేఖ రవ్యవారికి సంప్రదికముగ లేదు. రాజకీయ విషయములందు స్నేహభంగము కలిగినదని రవ్యవారియంత్ర బల్లెరాయానాని తెలియపరచెను. బల్లెరాయానానినుండి పోలెండు రాయబారియే రవ్యవారికి వ్యాపారములను నూడ చక్కబెట్టును.

సోఫియానుండి సెర్వీయావారి ముగ్ధి వెడలుట.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— పేస్ నిన్నటి ఉదయమున తమకు ప్యాసుపోర్టుల నీయవలసినదని నిన్నటి ఉదయమున సోఫియాలోనున్న సెర్వీయావారి ముగ్ధి కోరెను.

సెర్వీయాకు కడపటిలేఖ నంపుట.

లండను ఆక్టోబరు 6 :— వెట్రాగ్రాను రవ్యవారి కోరికల సెర్వీయావారు నిరాకరించినట్లుల వాస్తవములను వారి గానుబారికి తెలియపరచబడింది. మేసికోని యానగూర్చి బల్లెరాయానాని సెర్వీయాకు కడపటిలేఖనంపిరి. సెర్వీయా ఈ లేఖకు 24 గంటలలోపున ప్రత్యుత్తర మొసగవలయును.

రుమేనియా

రుమేనియాలో సైనికసన్నాహములు

లండను ఆక్టోబరు 6 :— ఆధెన్ను యుద్ధ సంబంధ యత్నము లత్యధికముగ రుమేనియాలో జరుగుచున్నట్లు బుఖారస్టునుండి తెలియవచ్చినది. బల్లెరాయానాని సహాయము సైన్యములు పంపబడినవి. గెర్గెవోను అతి తీవ్రతతో బలపరచుచుండిరి. బల్లెరాయానాని సంతతివారకు సైనికోద్యోగులను ద్వేషభావమునకు కలిగిరి. నిజమైన సైన్యములలోని సైనికోద్యోగులను సైన్యములలోనికి రప్పించిరి. ఇతరులు నిజమైన సేనలు బారకీయులలో నుంపబడినవి.

గ్రీసు

బాల్కను సమస్యలు

గ్రీకు అమాత్యవర్గము పరిమానకొనుట.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— సైనికాగమనము (యుద్ధపు మేల్కొలుపు) అయిన మరువాడే ఆధికారులలో కొంత కలవరము ఆరంభమైనట్లు తెలియుచున్నది. సైనికులను చేరదీయునట్టి యభిప్రాయమున గ్రీకురాజుగాను (ప్రధాని వెజిజాలాను) గాను ఏకభిప్రాయము లయిరి. కాని తత్ పర్యవసానముక మాత్రము భేదింది. లోలోపల కారణములు పూర్తిగా బయటపెడలలేదు కాని, మొత్తముగా మిత్రమండలివారి సైన్యము బల్లెరాయానాని బోవుటకు కరుణకమునుండ వయన మగుటకు గ్రీకురాజు గాన అభ్యంతరము చెప్పలేదు. కాని వారు అనగా మిత్రమండలివారు స్థిరస్థానములను సేర్పరచుకొనుటకు గ్రీకులలో నిరవుల నీయవలసిన రాజుగాను ఆభిప్రాయపడిరి.

గ్రీసులో క్రొత్త యమాత్యవర్గము.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— ఏథెన్స్ వార్త :— జయమిను అనువారి ముఖ్య ప్రధానాత్యయ క్రింద గ్రీసులో క్రొత్త యమాత్య వర్గము ఏర్పాటు అయినది. మాడమెసేలు జయమిను గారు పరరాజ్యాంగ విషయములను జూచుచు.

వెనిజిలానుగారి పక్షమంతయు

గ్రీసులోని క్రొత్తయమాత్యవర్గమునకు సహకార లభిట. లండను ఆక్టోబరు 8 :— ఏథెన్స్ వార్త :— రాజుగారిలో భేదాభిప్రాయములను పనిచాలించుకొనిన వెనిజిలానుగారి పక్షమువారు ఇట్టి చిక్కు సమస్యనునే దేశము భిన్న కాటల పాటుగానుండుటకు గాన, తామందఱును క్రొత్తయమాత్యవర్గమునకు తోడ్పడుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

మిత్రమండలియెట్లు గ్రీసువారి యభిప్రాయము.

లండను ఆక్టోబరు 8 :— మిత్రమండలియెడ సానుభూతియు క్షమ గులాటస్యమును జూపుటకు గ్రీకు ప్రభుత్వము వారు తీర్మానించిరిని ప్రెస్సుపత్రిక గ్రాయుచున్నది.

సెర్వీయనులకును గ్రీసువారికిని

అన్యోన్యరక్షణవిషయమున నుండిన సంధిని చర్చించుట.

లాహోరునకు వి. మి. గజెటువార్త లండను ఆక్టోబరు 6 :— సోమవారమునాటి గ్రీకుయమాత్యవర్గంలో సర్వీయనులకును తమకును నుండు అన్యోన్యరక్షణవిషయమును గురించి చర్చజరిగెను. ప్రస్తుత అమాత్యవర్గములో దైవికవిషయములను జూచుచుండు గూడరిగుగాను అట్టిసంధి ఇదివఱ కెన్నడో రద్దుపడినయెననియు, సర్వీయావారు తమంతియను బల్లెరాయానాని తమభాగపు మాసికోనియాను విచ్చేదమని కబురు పంపుకొనిప్పుడే మనతోనుండిన సంధిబంధమును విడగొట్టికొనిననియు, తదనంతరము ఆనేక పర్యామములు గ్రీకువారు ఆనలంబించిన కార్యకర్తలును బల్లెరాయానానితో సంధి బంధము ఏర్పాటు లేకుండు పుష్కలమున్నదనియు చెప్పిరి. వెనిజిలానుగారు ఈ వాక్యములను ప్రతివాదించి యిట్లు చెప్పిరి :— తుంహ్మలలో ఇటీవల గ్రీకువారు వివాద పడినప్పుడు సర్వీయా కలకలభావమును వహించుటకు కారణము గ్రీకువారికి కరోధముగా బోనియ్యకుండుటయే. అటులే ప్రస్తుత సంగతియును సర్వీయా మునిగి మున్నప్పుడు మరయు భృత్యుత్వసాహాయ్యము ఏమియు చేయకపోయినను, సర్వీయావారికి సప్తములు బల్లెరాయానానితో పడకుండు కామాదులు యొకసహాయము యనియు, ఈ కార్యకర్తబంధమును సర్వీయావారిలో జేసికొనిన అన్యోన్యరక్షణవిషయమును దనియు చెప్పిరి.

గ్రీకురాజుగారికిని వెనిజిలానుగారికిని భేదాభిప్రాయము

మేల కలిగెన?

అలాహాదు (చయోనీసు) పత్రికవార్త :— లండను ఆక్టోబరు 7 :— సైనికాగమనము ఆరంభించినప్పటికీ వెనిజిలానుగారు తమ యమాత్యవర్గములో రాజీనామాను నిచ్చివేసిరి. కాని, ఈ సైనికాగమనము గనుక సర్వీయాను బల్లెరాయానానినుండి రక్షించుటకు నుపయోగపరచబడినను, రెండవది, బూట్టులు (అనగా జర్మనువారు), బల్లెరాయానాని నొక్కివెట్టి గ్రీకును మోసముగానుండ కామాదులు చెప్పు మాటలు కలుగుట ను విశ్వసించుట నుండినను రెండువర్తకుల మధ్యను పనిని భేదముకొనవలసి వెనిజిలానుగారు చెప్పిరి. బల్లెరాయానాని గ్రీకును పోటీకానుండ బూట్టులును చేయకలిగినచో, ఇప్పుడే సర్వీయాలో మాడమెసేలేంద కానాడియుండు రనుకూడ వెనిజిలాను కానువిప్పి చెప్పిరి ఇట్లుచెప్పినపుడుకార్యాలోచనలలో ముఖ్యమగు విషయములకు రాజుగారు అంగీకారము వహించినారు. కాని స్వల్ప విషయములందు వెనిజిలానుగారు సమ్మతించని కారణమున వెనిజిలానుగారు రాజీనామాను నిచ్చుకొనిరి. ఆ సైన్యపత్రిక గ్రాయుచున్నది. పిచ్చుట మార్చింగుపోర్టు విలేజురు యిట్లు గ్రాయుచున్నాడు :— సంకలిత యమాత్యవర్గము (ఉభయపక్షము) వారును కల యమాత్యవర్గమును ఏర్పరచుటకు వెనిజిలానుగారు సలహాచేసి, ప్రస్తుతమున దేశమునందు కొత్తసైన్యములను ఆరంభము చేయునందుకు గనుక, పార్లమెంటువారు ఆధికారవర్గమువారికి సహాయులై యుండు రని చెప్పిరి. సాంగ్రామికపక్షముల యెడ గ్రీకు ఏభావము వహింపవలయునో యనువిషయమున నభిప్రాయములును వికోభాభిప్రాయులై యుండుటవలన సంకలిత యమాత్యవర్గము చేమాకునో లేదో చెప్పజాలము.

గ్రీసు ముగ్ధివర్గము.

లండను ఆక్టోబరు 6 :— ఏథెన్స్ వెనిజిలానుగారు రాజుగారిని ఈ ఉదయమున సందర్శించి. ముగ్ధివర్గము వారి రాజ్యాంగ విధానము తమకు సమ్మతించ లేదని రాజుగారు వెలవిచ్చిరి. వెంటనే వెనిజిలానుగారు తమ ఉద్యోగము నకు రాజీనామాను బాఖులు చేసిరి. రాజుగారిలో తమ వివాదమునకు కారణము రాజ్యాంగ సభలో వారు తెలియ పరచుచుండుటవలన తమ ఉద్యోగములకు రాజీనామాను నిచ్చిరి. గ్రీకురాజుగారు నీరు బాఖులు చేసిన రాజీనామాను సంగీకరించిన రూటరు బ్రాడ్లీసానమునకు తెలియ పచ్చినది.

గ్రీకుల స్థితి.

లండను ఆక్టోబరు 6 :— వెనిజిలానుగారు తమ ఉద్యోగమునకు రాజీనామాను నిచ్చింతియాలెము ప్రస్తుతస్థితి మార్పు జేయలేదని ప్రాస్సునుండి వాయువార్త వచ్చెను. మిత్రమండలిగారి సేటు యధాప్రకారము దింపబడును. ఆంగ్లపరామ సేవల గ్రీకులు కరుమోదమునగొరవించిరి.

గ్రీకు క్రొత్త ముగ్ధివర్గము.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— ఆధెన్ను క్రొత్త ముగ్ధివర్గము లేర్పడుచు విషయమైన యత్నము నజూపుట యిష్ట. జయమిను గా రనునలించిరి.

అమెరికా

అమెరికాలో అర్జీయనులయెడ సానుభూతి.

లండను ఆక్టోబరు 6 :— వాషింగ్టను వార్త :— అర్జీయనులపక్షమున బాధ్యతను వహించు దని అమెరికా ప్రభుత్వము తమ నిరంతరమువారికి అర్జీయనులకును యచ్చాను. ఇది వరకు పంపబడిన తీర్మానమువలన నుపయోగము కనపడ లేదు. 450 వేలమంది అర్జీయనులు చంపబడిరట; 600 వేలమంది నిరాధారులై యున్నారట. తదనంతరపువార్త :— తుంహ్మములలో నుండు అమెరికను గాయబారి కురుష్కమువారు అర్జీయనులను బాధల నుపశమింపజేయవలెనని యెడ. తుంహ్మము వారికిని అమెరికనువారికిని రాజ్యాంగమైతి చెనునని తెలియజేసెను. స్టేటుడిగార్టుమెంటువారు కేవలము రాజ్యాంగ వైరము పాసగనూడదనియు, వై రానుబారమువలన అమెరికనుల చూడయకంటకము వ్యక్తపడుటయే ఫలమని చెప్పుచున్నాడు.

వెనిజిలాను విల్సనుగారికి పెండ్లి.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— వార్తను గాల్గుగారి భార్యను (నితంతువు) వెనిజిలాను విల్సనుగారు వివాహము చేసికొని నిశ్చయించిరి. డిసెంబరునెలలో పెండ్లి జరిగెను.

ఆంగ్ల పరామ ఋణము

లండను ఆక్టోబరు 7 :— న్యూయార్క్ :— ఆంగ్లపరామ డేజీములకు బదులు కావలసిన మొత్తమునకున్న 50 లక్ష 100 లక్షల ధనముగ వసూలైనది. మరల కొన్ని నెలలకు మరి కొంతసొమ్ము వీరు బదులుగుడురని చాలమందిభావము సొమ్ము చేర్చి వెట్టుచున్నాడు.

అమెరికా దేశమునకు నౌకాదళము

లండను ఆక్టోబరు 7 :— వాషింగ్టను :— నౌకాదళ విషయము హిలోకడేశకు సంఘమువారిలో వెనిజిలాను విల్సను గా రాలించింది. యుద్ధమునకు కాకున్నను స్వదేశ సంగతులార్థము మనము సర్వసన్నద్ధులమై యుండవలసిన దేయు లందరు నైకంత్యముగ నుడివరని వారిలో వెనిజిలాను విల్సనుగారు చెప్పిరి.

సియాం

సయామురాజుగారికి గౌరవనీయ జనరలు పదవి నొసగుట.

లండను ఆక్టోబరు 8 :— సయాము రాజుగారు గౌరవనీయ పదవి నొసంగబడిరి.

బ్రెజిలు

బ్రెజిలులో పంటలు.

లండను ఆక్టోబరు 7 :— బ్రెజిలులో వడ్లములు వారు గా కురిసిండును గోధుమ ఆకిసే పంటలస్థితి మారినది.

స్వపరిపాలనా సంఘము. — వై సంఘసభాపక్షము గూర్చి అభిప్రాయముగాన వీరి గావ్యప్రముఖులు కొందరితో ముచ్చటించెను. ఈ ఉద్యమమునకు బెంగాలుదేశవాస్తవ్యులు కిను వార్త కిను నూదించిరి. కాని ఈ సంఘముయొక్క చిరుదము ననంతమువడ వచ్చునని భయపడుచున్నది. ప్రస్తుత వివిషయమును గూర్చి ప్రత్యేక పత్రిక యొనర్చుట కొక సంఘమేర్పరు ప బడినది. సంఘ సభ్యులను బట్టి ఆలోచించ వలెఅంతయు లంగాళములలో క్రమముగ తర్కింపబడుననుటకు సందియములేదు. ఈ సంఘము వారు తమ రిపోర్టును బొంబాయిలో 25-12-15 తేదీని సమావేశమున ఆఖిల భారతీయ కాంగ్రెసువారికి సమర్పించును. నురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ, భూపేంద్రనాథ్ బోసు, మోతిలాల్ ఘోస్ అశ్వినీదేవరీ, అంబికానాథ్ ముఖుందారు, రామ లింద్రనాథ్ చౌదరి, హరీంద్రనాథ్ చౌదరి, కృష్ణదేవరీ మిత్ర, శేల్యానందబోస్, డాక్టరు నీలరత్నసర్కార్, మున్నగు ప్రముఖులు వై సంఘసభ్యులు. పుల్లెవీస్ చంద్ర రోయిగారు సంఘ కార్యదర్శిగ నుండును.

సంఘోగ సేవా సద సము. వారు పోయి ఉ.

ఏ జెన్ని మద రాసు.

THE GREAT WAR.

Most Horrible Crimes Since Tamerlane.

8,00,000 ARMENIANS DESTROYED BY TURKS.

Greece Refuses to Help Serbia.

M. VENEZELOS' RESIGNATION ACCEPTED.

BULGARIA'S ULTIMATUM TO SERBIA.

[Reuter's Agency.]

GREECE.

Resignation of Greek Cabinet.

Causes of the Imbroglio.

LONDON, October 7.

Despatches from Greece show that the crisis began the day after mobilisation. The King and M. Venezelos both agreed as to the necessity for mobilisation, but differed as to its object. The causes of the imbroglio are very obscure, but sufficient emerges from the accounts of the debates in the Chamber to show that the King's inability to follow the policy of M. Venezelos in its entirety means that while approving of the passage of the Allies for the defence against Bulgarian attack, the King refused to sanction the Allies occupying a base for an offensive against Bulgaria or her allies.

Bulgaria to Receive Macedonia.

A French correspondent at Salonika telegraphs that according to a Bulgarian pro-German organ agreements have been concluded between Germany and Bulgaria. The latter will place her railways at the disposal of Germany and will attack Serbia simultaneously with a German force of 300,000. Should Rumania intervene, Germany will be bound to send a new force of 300,000 to act against her. Bulgaria for her assistance will receive Bulgarian and Serbian Macedonia and will be left a free hand to settle accounts with Greece in the future.

The Greco-Serbian Treaty.

Dispute Regarding its Existence.

LAHORE, October 8.

LONDON, 6th Oct.—In Monday's debate in the Greek Chamber M. Gounaris and M. Theotokis both contended that the Greco-Serbian Treaty had practically ceased to exist, since Serbia had agreed to cede territory to Bulgaria and more than once the provision that either should aid the other, if attacked, had been set aside. M. Venezelos explained that both in the present war and previously, when Greece almost came to blows with Turkey, the abstention of one party due to the agreement was the best help to a partner. As a neutral, Greece had hitherto been guarding Serbia's communications and had prevented any Bulgarian attack. ("G. and M. Gazette's cable.")

Cause of the Disagreement.

LONDON, October 7th.—The "Times" Salonika correspondent states that at the time of mobilisation M. Venezelos tendered his resignation but consented to remain, provided firstly that the mobilisation should retain a defensive character even if used to beat off a Bulgarian attack on Serbia; secondly that no Tonton guarantees should be regarded as removing the Bulgarian danger, since if the Tontons wished to avoid a Greco-Bulgar conflict they could prevent Bulgaria from attacking Serbia. The correspondent infers that the King and M. Venezelos disagreed on the details not the essentials of Greek policy. The "Morning Post's" Athens correspondent states that M. Venezelos advised the formation of a coalition Cabinet promising parliamentary support or toleration, since the elections are at present impossible. The possibility of a coalition is doubtful, since the opposition leaders entirely disagree regarding the attitude towards the Belligerents. (Pioneer Cable).

Resignation of Greek Cabinet.

Disagreement Between King and Premier.

LONDON, October 6.

ATHENS.—M. Venezelos to-day had an audience of the King, who informed him that he could not follow the entire policy of the Cabinet. Consequently M. Venezelos tendered his resignation.

M. Venezelos announced in the Chamber the reason for his dissension with the King, whereupon the Cabinet resigned.

Reuter learns that King Constantine has accepted the resignation of the Cabinet.

A Coalition Cabinet.

ATHENS.—A conference between the King and the ex-Premiers decided in favour of the formation of a coalition Cabinet under M. Ziamis without the inclusion of M. Venezelos.

New Greek Cabinet.

ATHENS.—M. Ziamis has accepted the task of forming a cabinet, which includes the Opposition leaders.

Greek Cabinet Formed.

ATHENS.—A Cabinet has been formed with M. Zaimis as Premier and Minister for Foreign Affairs, M. Gounaris Minister of Interior, M. Yanakitsa Minister of War, M. Coundaviotis Minister of Marine, M. Dragoumis Minister of Finance, M. Theotokis Minister of Public Instruction, and M. Rallis Minister of Justice.

The New Greek Cabinet.

ATHENS.—The Venezelist majority support the new Government in order to avoid complications at a critical future.

Benevolent Neutrality Towards Entente.

The "Times" this afternoon announces that the Greek Government has decided to declare an attitude of benevolent neutrality towards the Entente.

M Venezelos Interviewed.

Cause of Resignation.

LONDON, October 8.

The Athens correspondent of the "Pall Mall Gazette" interviewed M. Venezelos, who declared that his resignation was inevitable owing to the impossibility of reconciling his interpretation of the Greco-Serbian treaty with the King's opinion. A coalition cabinet was probable.

French Minister's Message.

To the Troops Landed at Salonika.

LONDON, October 8.

ATHENS.—The French Minister, in his message to the troops landed at Salonika, addresses them as the "Serbia Expeditionary Corps." He is confident that their conduct will leave the best impression in the friendly country they are about to traverse in order to reach the territory of a valiant ally.

BULGARIA.

Bulgarian Reply to Russia Unfavourable.

Rupture of Diplomatic Relations Notified.

LONDON, October 7.

PETROGRAD.—A telegram from Sofia dated October 5th says that the reply of the Bulgarian Government to the Russian ultimatum was delivered at 2.40 in the afternoon. As it was unsatisfactory, the Russian Minister notified Dr. Radoslavoff of a rupture of diplomatic relations. The Dutch Charge d'Affaires has taken charge of Russian interests.

Application for Passports.

SOBIA.—The Russian, British, French and Italian Ministers have asked for their passports.

Russian Minister Leaves Sofia.

The Russian Minister has left Sofia.

Servian Minister in Sofia Leaves.

PARIS.—The Servian Minister in Sofia asked for his passports yesterday morning.

Austro-German Troops.

Proceeding to S. Hungary.

LONDON, October 8.

ZURICH.—Large numbers of Austrian and German troops withdrawn from the Russian and Galician fronts are proceeding through Transylvania to South Hungary to join the offensive against Serbia.

Russian Minister in Sofia.

The Russian Minister remains at present at Sofia. He is in bed with appendicitis.

Bulgarian Port Bombarded.

LONDON, October 8.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" learns from Berlin that two Russian cruisers are actively bombarding Varna.

Bulgaria's Ultimatum to Serbia.

PETROGRAD.—The Serbian Archimandrite in Moscow has received news that Bulgaria has rejected the Russian demands and sent an ultimatum to Serbia concerning Macedonia, requiring an answer in twenty-four hours.

The Greek Position.

A French wireless says that the resignation of M. Venezelos cannot alter facts. The landing of the allied troops will take its course. The people at large have given the French and British troops an enthusiastic reception.

RUMANIA.

Extraordinary Military Measures in Roumania.

LONDON, October 6.

ATHENS.—News from Bucharest says that Roumania is taking extraordinary military measures. Troops have gone to the Bulgarian frontier, and Giurgovo is being feverishly fortified. Officers of Bulgarian origin have been transferred to the interior, and young reserve officers have been called to the colours, and other reserves, instead of being disbanded, are retained in barracks.

TELEGRAMS.

ITALY.

Italy's Part in the Conflict.

ROME.—At an important Council of Ministers, Baron Sonnino emphasised the perfect union of the Quadruple Alliance regarding the Balkans. The particular from which Italy's share in the conflict should take was discussed.

Bulgarian Minister in Rome.

LONDON, October 7.

ROME.—Baron Sonnino has handed the Bulgarian Minister his passports.

GREAT BRITAIN.

THE MASSACRE OF ARMENIANS.

Statements in the House of Lords.

German Complicity.

LONDON, October 8.

Asked in the House of Lords for information regarding the Armenian massacres, Lord Cromer said that, even though there were no trustworthy evidences of direct German complicity, yet, in view of Germany's present influence at Constantinople, her moral responsibility was unquestionable. He urged the utmost publicity for the facts in India, as he was convinced that, despite their natural unwillingness to believe ill of their co-religionists, educated Mahomedans in India and Egypt would regard the massacres with the same horror as ourselves and recognise that it would be an insult to the Mahomedan religion to identify Islam with the present Government in Constantinople.

Lord Crewe agreed that it was advantageous to make the facts known to the world as far as they were officially confirmed. The information from British Consular sources was most deplorable. In one district the population had been absolutely exterminated. The condition of refugees in the Caucasus was terrible. They were dying at the rate of a hundred daily despite splendid local efforts to relieve misery. A hundred and sixty thousand had entered one district alone. One report stated that unless there was further speedy relief half would probably die. Lord Crewe heartily agreed that such dreadful excesses would be less repugnant to Moslems in India and enlightened Mussulman opinion elsewhere than to ourselves. They were in no way authorised by the precepts of Islam and would not be condoned by the judgments of Islam (sic.) The Government had no official confirmation of German complicity, but the statement that German Consular officials not merely looked on at, but encouraged these horrors was freely made by American observers in a position to know.

Our declaration to the Turkish Government holding it responsible still held, and there would be no advantage in repeating it. Lord Bryce gave shocking details of some atrocities. The whole Armenian population of Trebizond had been taken to sea in boats and drowned. Altogether possibly eight hundred thousand people had been destroyed. Not since the days of Tamerlane had there been so hideous a crime on such a scale. There was no reason to believe that Moslem fanaticism had anything to do with it. Moslems had never shown any approval of the Government's conduct in this connection. The only chance of saving the remnants of these people was by an expression of the opinion of the world, especially of neutrals.

American Protests Renewed.

Nearly Half a Million Reported Killed.

LONDON, October 5.

WASHINGTON.—Appeals by Americans to prevent further massacres of Armenians are reaching the State Department, which has instructed the American Ambassador in Constantinople to investigate the matter. The previous protest to Turkey was ineffective. Information has reached here that four hundred and fifty thousand Armenians have been killed and six hundred thousand are homeless or exiled.

WASHINGTON.—The American Ambassador in Constantinople has been instructed to inform the Porte that unless the Armenian massacres cease, friendly relations between the United States and Turkey will be threatened. The State Department officials explain that a diplomatic rupture is not contemplated; the intention is to impress upon Turkey the effect of a continuance of atrocities on public sentiment in the United States.

Labour and the War.

A Stirring Manifesto.

LONDON, October 7.

A stirring manifesto issued by the labour party tells the workers that never before has a nation been faced with a crisis of such gravity. Germany, it says, is prepared to involve every country in the world in war to attain her own ends. We appeal to those of military age to take up their share of the burden. We know that defeat or an inconclusive peace would mean not only the loss of our prestige as a nation but a certainty that the conflict would be renewed in a few years, and the loss of those personal liberties and privileges which have taken centuries of effort to win.

India Commerce and Industry Depart.

The New Chief.

LONDON, October 8.

The President of the Board of Trade announces that since Sir Herbert Smith has been serving as General Secretary at the Ministry of Munitions, Sir George Barnes has been acting as joint Permanent Secretary to the Board of Trade and will continue to serve in that capacity pending his departure for India next March to take charge of the Department of Commerce and Industry.

Ellerman Steamer Sunk.

LONDON, October 8.

The Ellerman steamer "Arabian" of 2,700 tons has been sunk. Twenty of the crew have been landed.

TELEGRAMS.

British Trade Figures.

LONDON, October 8.

Imports for September showed an increase of 2,52,86,312 and exports an increase of 56,34,331 the former was mostly in food, tobacco and raw materials the latter in raw materials, cotton wood, iron, and steel Export of cotton rose a quarter of a million.

Lord Curzon Ill.

LONDON, October 8.

Lord Curzon is in bed. He has been absent from meetings of the and Cabinet War Committee for some days. He hopes to resume attendance next week.

War Council Meets.

France's Representatives Present.

LONDON, October 8.

The Cabinet Council which was summoned for yesterday was postponed until to-day. Instead of a Cabinet Meeting there was a War Council at Downing Street yesterday attended by Mr. Asquith, Sir Edward Grey, Lord Kitchener, Mr. Lloyd George, Mr. Balfour, Lord Lansdowne, Mr. Bonar Law, Mr. Churchill and Mr. Simon, the French Ambassador and representatives of the French Government and Army were also present.

Queen Mary's Appeal.

Queen Mary in a letter to the women of the Empire appeals once more to their loyalty and love to continue their splendid and generous support of the Needlework Guild in providing comforts for our Sailors and Soldiers.

The King of Siam Honorary Colonel.

LONDON, October 8.

The King of Siam has been gazetted an Honorary General.

Surgeon-General Sir C. Cuffe

LONDON, October 6.

The death of Surgeon-General Sir Charles Cuffe is announced.

UNITED STATES.

Anglo-French Loan in America.

An Unqualified Success.

LONDON, October 7.

NEW YORK.—The amount of oversubscription to the Anglo-French loan is stated to be between five and ten million dollars. All applications arriving after the closing of the books were rejected. It is understood that numerous corporations are holding back funds in the belief that another loan will be necessary in a few months.

America's Navy.

President Wilson on the Need for Preparation.

LONDON, October 7.

WASHINGTON.—Receiving members of the Naval Advisory Board, Mr. Wilson said the whole nation was convinced that it ought to be very adequately prepared not for war, but for defence.

Brazil Wheat and Linseed.

Effect of Recent Rains.

LONDON, October 7.

A telegram to the 'Times' from Buenos Ayres says that the recent general rains have completely changed the prospects of wheat and linseed crops.

President Wilson Engaged.

LONDON, October 8.

WASHINGTON.—President Wilson announced his engagement to Mrs. Norman Galt. The wedding will probably take place in December.

Refunding Canal Dues.

LONDON, October 9.

WASHINGTON.—The War Department has approved the refunding of the Panama canal dues to steamers which were unable to proceed through the canal owing to the recent serious earth slides. Several steamships decided to continue their passage by Magellan Straits.

FRANCE.

Artillery Duels and Grenade Fighting.

French Progress.

LONDON, October 8.

PARIS.—A communique says:—The Germans in Champagne twice counter-attacked west of Navarin farm, but were repulsed with great loss. There were violent artillery duels in Belgium, Artois and Lorraine, and grenade fighting took place in Argonne. The French slightly progressed south of Thelus near the Arras-Lille road. The enemy attempted a surprise attack south of Roye, which completely failed. French artillery on the Aisne caused two very violent explosions in the enemy lines in the district of Invincourt and burned the Guignicourt station.

Enemy's Fierce Offensive in Champagne.

Hard Fighting in Lorraine.

LONDON, October 8.

PARIS.—The Germans fiercely counter-attacked and suffered a heavy defeat. The communique says:—The enemy

TELEGRAMS.

violently bombarded the whole front. We completely repulsed four successive counter-attacks against captured positions in Artois. There was an intense reciprocal bombardment southward of the Somme and also northward of the Aisne, especially in the Tracy-Leval region. The Germans in Champagne resumed a furious offensive at the end of the day against the positions they lost northward of Tahure. The offensive failed everywhere with the heaviest losses for the enemy. A violent cannonade continues at Flirey. A strong enemy reconnaissance attempted to rush our trenches in the Lorraine region at Athien ville, but was stopped in front of our wire entanglements. The Germans were thrown back by curtains of fire and infantry fusillades.

French Guns Active on whole Front.

LONDON, October 7.

PARIS.—A communique says that French guns have been heavily bombarding the whole front. The bombardment was reciprocal in Artois and particularly violent in the region of Givenchy. We made some progress in grenade fighting. Artillery was especially active in Champagne on the heights of the Meuse, at Flirey and in Lorraine.

Another French Success.

Important Captures.

LONDON, October 7.

PARIS.—A communique says:—Our action in Champagne to-day secured fresh results. The infantry, after solid artillery preparation, assaulted and carried the village of Tahure reached the summit of the Tahure hill, which is the "point d'appui" in the enemy's second line. Over a thousand prisoners were taken. Only artillery actions have occurred on the remainder of the front.

RUSSIA.

Germans Beaten and Pursued.

Further Captures by Russians.

LONDON, October 7.

PETROGRAD.—A communique says that artillery duel has been incessant in the Dvinsk region. Russians stormed the trenches at Postary, halfway between Dvinsk and Vilna, drove the Germans back south of Lake Narotek and, pursuing them, captured three villages north of Smorgon.

Vigorous Russian Offensive.

Germans Ejected from Trenches.

LONDON, October 8.

The vigor of the Russian offensive is emphasised by the Austrian communique which refers to repeated Russian attacks on Bessarabian frontier in Volhynia north of Dubro and northeast of Kolki. The communique states that the Russians in strong force used great quantities of munitions and crossed the river Styr at several points northeast of Kolki.

The communique says that fierce fighting is in progress in the Dvinsk and the lake regions. Part of the Russian trenches northwest of Dvinsk were captured but the Russians ejected the Germans from trenches north of Koziany and during Wednesday night captured the town of Koziany after carrying three lines of trenches. Subsequently the concentrated German crossfire compelled the abandonment of the town but the Russians retained part of the trenches. During attacks on the enemy positions on the river Madsiolka the Russians crossed the river Waist high under heavy fire. The Russians also captured the trenches south of Koziany south of the lake Narotek and south of Smorgon. They found much abandoned war material.

The communique emphasises boundless courage of troops in surmounting numerous obstacles placed on the ground between the lakes and then carrying trenches under fire under severe weather conditions.

GERMANY.

A Berlin Communique.

LONDON, October 6.

AMSTERDAM.—Another big French offensive in Champagne is announced in to-night's Berlin communique, which admits the violence of the attacks, but claims to have repulsed the offensive.

Momentous German Admission.

German Line, Penetrated in Important Part.

LONDON, October 7.

AMSTERDAM.—The momentous admission is made in a Berlin communique that two fresh French divisions have succeeded in penetrating the German line at one point in the direction of Saint Marie.

Saint Marie is on a stream northward of the railway which is the German vital line of communication with the Crown Prince.

A distinguished member of the General Staff writes:—

Wilhelm Has Taken All

"The Russians guessed our scheme in good time. Without accepting a decisive engagement they are retreating to the depths of the country which is causing us horrible losses. Kaiser Wilhelm has taken from Germany all she can give. We have no more reserves. The Dardanelles are doubtless on the eve of falling to the Allies who are awaiting the exhausting of our Eastern forces to crush us."

Allies Anxious not to meet Kaiser.

A well-known General writes:—"The Kaiser has high hopes of making peace by ceding occupied territories and German Colonies but the Allies are not anxious to meet him." (C. and M. Gazette Cables.)

TELEGRAMS.

The Task Reserved for our Grandsons.

A Staff Officer's Letter.

London, October 8.—The "Central News" Petrograd correspondent gives extracts from extraordinary letters found on the body of a German General Staff Officer. One of the Chiefs of the Army writes:—"The Russians are escaping our jaws and drawing us to an unknown destination. The day is approaching when our position will become unendurable. We may be compelled to draw up a peace treaty on terms dictated by our enemies. The men who recently dreamed of conquering the world no longer think of the capture of London, Paris or Petrograd. This task is reserved for our grandsons."

AUSTRIA.

Third Austrian War Loan.

Low Flotation Price.

LONDON, October 8.

AMSTERDAM.—The third Austrian war loan opens to-day. It is issued at 93 3/5 with interest at 5 1/2 per cent.

NEW ZEALAND.

New Zealand and Imperial Conference.
Question of Non-party Representation.

LONDON, October 8.

A telegram to the "Times" from Wellington says that the Press welcomes the Premier Mr. Massey's announcement of non-party representation at the Imperial Conference. The "Post" urges Mr. Massey and Sir Joseph Ward not to wait for a full conference, but to follow Sir Robert Borden's lead and go immediately.

The New Zealand Premier.

On the Defence of the Pacific.

LONDON, October 6.

WELLINGTON.—Speaking in the House of Representatives the Premier said that the defence of the Pacific was matter for the Imperial Conference. He hoped that the Conference would meet at an early date.

CHINA.

Monarchy for China.

LONDON, October 8.

"The Morning Post's" Tientsin correspondent says that the Council of State has decided to take a vote in the provinces on the future form of the Government. There is now little doubt that the conversion into a monarchy will be hurried through the next few days. (Pioneer Cable.)

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, October 7.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 6th October:—The situation in the Western and Eastern fronts remains unchanged. French report violent mutual bombardment in Artois and Champagne. Enemy continue to bombard with asphyxiating shells. The French artillery are returning fire with great energy on German trenches and works in Argonne. The same artillery duel continues in the Vosges. German attack near Orbec 7 miles north-east of Munster failed completely. The French aeroplane squadrons dropped about 30 bombs on the railway station Biaches near Penrone. The Russian communique reports several engagements on the Riga front and Russians have occupied part of the German trenches. 30 miles southeast of Riga and six miles west of the river Dvina a fighting continues. In the lake region south of Dvina the Russian have re-occupied the villages, 30 miles east of midway point of the railway from Vilna to Dvinsk. In Smorgon region and further south continual skirmishes with the enemy are reported without success. Advancing East in middle Styr in Kovel'sky railway zone the Russians re-occupied the villages the western bank of the Styr.

The Italians report minor engagements in mountains and Carso Plateau with the usual artillery duels. The Austrians report incursions into Serbian territory from the Drina front. The French and Italian papers report landing of the allied troops in Salonika. No reply has been received from Bulgaria to the Russian ultimatum.

The French had important success in Champagne and the Russians are repelling the Germans at several points. A French communique says: Infantry after thorough artillery preparations carried the village of Tahure and reached the summit of the same name and the important point in the enemy's second line, from the Challenge Rheims Railway. The French also progressed two and quarter miles south of Sommepey on the same railway. Elsewhere artillery duels are reported. The Russian communique reports customary fusillade heavier near Jacobstadt and that the Germans bombarded south-west of that town near Dvinsk. Artillery duel was incessant between Dvinsk and Smorgon. The Russians pushed the enemy back and re-occupied the villages. There has been no change of any importance in the region where the Kovelsky railway crosses the river Styr. The Russians are forcing back the enemy who had progressed eastwards.

A Petrograd telegram says that the Bulgarian reply to the Russian ultimatum was unsatisfactory. Diplomatic relations were suspended. M. Venizelos announced in the Greek Chamber that in consequence of fresh difference of opinion with the King he has resigned. The French communique says, the landing of the allied troops for the assistance of the Serbians has begun and people have generally received the Franco-British troops with enthusiasm. The Greek people will understand their cause that of the Entente and that nation will be defended against Bulgaria.

THE UNITED SERVICE CLUB.

Dinner to the Viceroy.

HIS EXCELLENCY'S SPEECH.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

SIMLA.

October 8.

The farewell dinner given to the Viceroy by the Members of the United Service Club this evening was an imposing function. In recent years successive Viceroys were similarly entertained, but this evening's function must be regarded as the most successful of its kind. No less than one hundred and twenty covers were laid on the table and the hosts with few exceptions were members of the Civil and Military Services of His Majesty. Major General Bunbury Quarter-Master General in India as President of the Club occupied the chair.

After the loyal toast Major General Bunbury gave the toast of the evening. In doing so he said:—

GENTLEMEN:—

It falls to me as President of our Club to have the honour of proposing to you the health of our illustrious guest Lord Hardinge. Although His Excellency's term of office will not expire until next March he has done us the honour of dining here to-night. It is unlikely that we shall have the pleasure of seeing him at Simla next season. It is perhaps premature to bid him a final farewell but good wishes for welfare are never out of season and thus I feel confident that I may express on your behalf with the assurance that when the time does come for His Excellency's departure from India he will carry with him our best wishes for the successful continuation of his distinguished career. Many decades have passed since last a Viceroy was called on to pilot the good ship "India" through such troubled waters as those which have been her course during the last five years, more especially of late when that course has lain between the Scylla of external and Charybdis of internal trouble and when in steering clear of the rocks of anarchy and evading the submarine attacks of sedition it has at the same time been difficult to avoid drifting on to the attractive but dangerous shore of misplaced leniency. The end of the voyage is not yet. There may be breakwaters ahead and storms to be weathered but whatever may come, the confidence of passengers and crew in the skill and courage of the master will remain unshaken. It is not for me to recapitulate the benefits which Lord Hardinge's administration has conferred on India. Tongues more skilled than that of a mere soldier have already begun to sound their parting panegyrics. We may leave the summing up and the verdict to the pen of the historian in the full assurance that our distinguished guest need not fear the finding. I feel, gentlemen, that before I give you the toast of the evening "I would wish me to voice our gratitude for the great hospitality so often extended to us by Lord Hardinge and also to express our respectful sympathy with one who has so bravely borne the stings and arrows of outrageous fortune, ever living up to the motto of his house "Meus Aequa Rebus In Ardus". And now, Gentlemen, as I am only an "Hors D'Ouvre" a dish not much to satisfy but merely to stimulate the appetite for good things to follow, I will not exercise your patience any longer. I beg leave to propose the health of His Excellency Lord Hardinge.

The toast was received with cheers.

The Viceroy responded and said:—

The Viceroy's Speech.

GENERAL BUNBURY AND GENTLEMEN OF THE UNITED SERVICE CLUB:—

I cannot thank you sufficiently for the great compliment that you have paid me in inviting me to dine with you here to-night and for the friendly cordiality with which you have received the toast of my health, nor can I adequately express in responding to my appreciation of the very kind words in which you have to referred to me and my poor efforts in these troublous times this toast. I realise that were I to follow in the footsteps of some of my illustrious predecessors I would seize the occasion to review the more salient events of the past five years and in fact it has been hinted in some papers that such a deliverance was expected of me but if such are the expectations of any here I am afraid I am going to disappoint them for as your President has justly remarked this is not my final farewell to many of you whom I see around me this evening and glad I am that this is so. Consequently what I may say to-night can hardly be regarded as my swan song since six months will still remain before my final extinction. These are exceptional times in which we are living and on such an occasion as the present when we should present to the world an united front any controversial topic would be unseemly and out of place. You will therefore excuse me from making allusions to questions of a purely political character. This naturally reduces the field of discussion and makes it more difficult to find suitable material for my speech since even the Simla Town Hall upon which an illustrious predecessor of mine waxed eloquent in a farewell speech has disappeared without the assistance of the earthquake that he longed for from the horizon upon which he described it as a gaunt and graceless protuberance and no other has taken its place to serve us as an object for eloquence to-night. I should like however to take this opportunity to pay a warm and grateful tribute to all the Civil and Military Officers who have been my help and mainstay in governing this country during the past five years. No words of mine can adequately express my appreciation of and gratitude for the services they have rendered to me and my Government from the very highest to the lowest ranks. In my Council I have been fortunate in having coadjutors who have loyally assisted me in the many difficult problems that have arisen and that are still before us. It is they who are responsible for the

administration of the great departments of Government and share with me the burden of the Indian Empire for which I am responsible to our Sovereign and his Government.

Differences of Opinion.

It would be almost ludicrous to suggest that we have never had differences of opinion. There are amongst us diversities of gifts, diversities of training, diversities of temperament. I have sometimes thought one or other of them wrong and one or other of them has probably at one time or another thought me very wrong indeed, and I am sure they constantly think one another wrong, but I have always regarded such differences of opinion, based as they are on a sincere and earnest desire to serve the best interests of our King and the Great Country, as a valuable indication of independence of thought and character which help to mould opinion without any way interfering with the friendly relations that have always existed between us. Some changes have taken place and others are imminent in my Council, but I am confident that the happy traditions of the past five years will be fully maintained. Nor should I omit to mention on an occasion such as this the valuable assistance and co-operation that I have invariably received from the very distinguished body of men who are Governors, Lieutenant-Governors and Chief Commissioners of Provinces. They each in their own degree have local problems to deal with and their task has been one of difficulty during the past year of war.

Punjab and Frontier Troubles.

Although I trust that it may not be thought invidious on my part to refer to any in particular amongst such a capable body of men who have rendered loyal assistance to me and my Government during the past years, I feel I must bestow my meed of unstinted praise on our friend Sir Michael O'Dwyer the distinguished Lieutenant Governor of this province whom I am glad to meet here to-night. It is his quick sympathy, balanced judgment, courage and vigilance with which he dealt with a critical situation last spring that the Punjab has the peace and tranquility that it now enjoys. Nor should I fail to refer to the valuable services rendered on the frontier by that remarkable and very capable man Sir George Roos-Keppel who with the assistance of the Military Authorities and even with diminished resources has succeeded in holding our frontier inviolate against repeated attacks by barbarous and fanatical hordes of tribesmen and the flag flying on every frontier post while maintaining peace and order within our border. I feel that I am fortunate in having at hand during a crisis like the present two such men as Sir Michael O'Dwyer

Tribute to the Services.

and Sir George Roos-Keppel. I think all will admit that the difficulties of administration in India are increasing year by year, and the utmost possible credit is due to that great body of Civil Servants who many of them unknown to fame and many under the most trying conditions of climate and surroundings carry on their onerous duties bearing selflessly without complaint the burden and the heat of the day and just do their duty.

These are men for whom I have great respect and sympathy and I speak not only of the Indian Civil Service, but of the members of the departments of Public works, Education, Police, Forest and all the other great services that help to make the wheels of this Empire run smoothly. It has been my good fortune to meet and my privilege to make friends with a select few who have risen to eminence in their service and in the Secretaries to Government and other high Officials many of whom I see here to-night. I feel I have been surrounded with an extremely able body of men who have never spared themselves to assist the Government of India and that with such young men gaining years and experience we need have no qualms as to the higher Offices of the Government being filled by Officers of ability and distinction in the years to come. If I ever have been wanting in the outward expression of the gratitude that I feel let me make amends at this table and assure them that without their loyal assistance, I could not have faced the labours of the past five years and having told you who represent them here how greatly I appreciate the ability and devotion to duty of the Civil Services

The Future.

may I also say what is in my heart regarding the future. England has instilled into this country the culture and civilisation of the West with all its ideals of liberty and self-respect. It is not enough for her now to consider only the material outlook of India; it is necessary for her to cherish the aspirations of which she has herself sown the seed, and English Officials are gradually awakening to the fact that high as were the aims and remarkable the achievement of their predecessors a still nobler task lies before them in the present and the future in guiding the uncertain and faltering steps of Indian development along sure and safe paths. The new role of Guide, Philosopher and Friend is opening before you and it is worthy of your greatest efforts. It requires in you gifts of imagination and sympathy and imposes upon you self-sacrifice; for it means that slowly but surely you must divest yourselves of some of the power which you have hitherto wielded. Let it be realised that great as has been England's mission in the past she has a more glorious task to fulfil in the future, encouraging and guiding the political self-development of the people. The goal to which India may attain is still distant and there may be many vicissitudes in her path, but I look forward with confidence to a time, when strengthened by character and self-respect and bound by ties of affection and gratitude India may be regarded as a true friend of the Empire and not merely as a trusty dependant.

The day for the complete fulfilment of this ideal is not yet, but it is to this distant vista that the British official should turn his eyes, and he must grasp the fact that it is by his future success in this direction that British prestige and efficiency will be judged.

The Army.

I will now say a few words about that very distinguished branch of the public service, the Army. When I first read the warrant of my appointment as Governor-General of India it was with some surprise that I found that my Office carried with it the position of head of the Military forces in the East Indies. I confess that this gave me pleasure as I belong to a family of soldiers and sailors almost without exception. And had I not been plucked at the age of 12 as an ill-grown weed and medically unfit for the Navy, I should probably have been by now a dyspeptic Admiral or a retired Captain. However a benevolent Providence willed otherwise, and since my arrival in India I have always taken the greatest possible interest in all that concerns the efficiency and welfare of the Army in India. I need not refer here to the discussion that preceded the appointment of the Army in India Committee in 1912. The Report of this committee was completed in 1913, and shortly afterwards, much to my regret the health of the Commander-in-Chief broke down. When I foresaw the impending retirement of Sir O'Moore Creagh and realised how difficult it would be to carry out the recommendations of Lord Nicholson's Committee, I impressed upon the authorities at Home the urgent necessity for the appointment of the very best Military Administrator that could be found in the British or the Indian Armies, in the person of my friend General Sir Beauchamp Duff. The news of his appointment came to me as really good news, but since the outbreak of this war, how still more thankful I have been that I have to my right hand, in command of all forces in India, such an able, loyal and devoted public servant as the Commander-in-Chief in India. Nobody knows so well as I the immense services he has rendered to the Empire in the equipment and organisation on an unparalleled scale of the Indian Forces that he has despatched to three of the four continents of the world immense quantities of rifles, guns, ammunition and war material of every kind that he has supplied, and all this without a hitch of any kind, while the uninterrupted success of our arms in Mesopotamia, the only campaign in progress under the direct control of the Commander-in-Chief speaks volumes for His Excellency and for the Officers acting under his orders. It is clear to me that when this terrible war is over, the whole of the Military Organisation of the Indian Army will have to be reconsidered in the light of practical experience gained during this war in order to still further increase its efficiency, and when that moment arrives I shall congratulate the Government of India on having, so experienced and capable a commander-in-chief to carry out that most difficult task. In all his work Sir Beauchamp has had the devoted help and co-operation of the capable and distinguished Officers of the Head-quarter Staff and of the Department, whose work is extremely heavy and unceasing. No body of men could have had more arduous and responsible work to do during the critical times through which we are passing. Sir Beauchamp Duff knew and I knew that their loyal and whole-hearted assistance could not be absolutely relied on and I think that Sir Beauchamp will be the first to declare how much we owe to the ability and hard work of the distinguished soldiers he has about him. Troubles there have been and these are likely to continue. I need hardly remind those assembled here of the succession of serious actions on our frontier since the outbreak of the War. Let me take this opportunity of congratulating all concerned upon the skill and gallantry with which they have been conducted. Those who have taken part in them have been fighting the Empire's battle every whit as much as those who have laid down their lives on the bloody fields of Flanders and on the Dardanelles. To those of you whom duty has retained here, let me say this: It may be, you have not personally taken part in the military operations, but the brains and organisation that have enabled them to be brought to a successful conclusion are to be found at the Headquarters, and if you will consider the enormous mass of work that has been accomplished in sending troops to the various fronts and keeping them supplied and then after India had been depleted of troops in re-organising what was left for that defence that has been so wonderfully thought out and carried into execution I do not think you have any real cause to be down-hearted. Your post may not have been one of danger and may have lacked the glamour of military glory and you can hold up your heads with the best of your more fortunate brothers. Whether you be Regimental or Staff Officers you have as a body the right to take pride in the thought that you have been parts of the splendid machine that has enabled us to give help to the Empire in Flanders at a time when every trained soldier was a treasure beyond price and not only in Flanders but also in Egypt, the Dardanelles, Africa, China, Aden and not least Mesopotamia where our gallant troops have faced and defeated a courageous foe and have shown a courage and endurance to bear the hardships and discomforts of a horrid climate such as it is almost impossible to imagine or describe. Before leaving military subjects I should like to read you a quotation from a letter that I received about a month ago from General Willcocks. Dealing with the other aspect of our Indian troops that may not be so well known he writes: "I am glad you think they have done their share after 37 years of service mostly in India. I feel your decision to send a corps here has resulted in firmly establishing the fact that India is not only a possession of but a tower of strength to England. The discipline of the corps has been above reproach. They have behaved like gentlemen and the French and the British both know it well. If they had done nothing else they would still leave Europe with a clean sheet as citizens of the Empire." These are words which are good to hear.

Now let me say a word or two upon another theme which has made a deep impression upon me during the few years that I have spent in India.

The Hard Life on the Plains.

Long before this War broke out I was profoundly impressed by the hard life that is so often the lot of the wife of the British Officer or Official in India. How often is a young bride fresh from her Country Home in England compelled for various reasons to spend year after year and without companions and comforts to which she has been accustomed the hot weather in the plains when the house is hermetically closed for more than half the day to keep out the heat and where there is neither ice nor electric fans to cool the

TELEGRAMS.

overheated atmosphere. Then when her children are but a few years old she has to make the cruel choice of leaving her husband or her children and to spend a life in any case must be a life of yearning and tears for the absent, and often in straitened circumstances.

Empire Built on Women's Tears.

It is a true saying that the British Empire in India has been built upon tears, for tears are the inevitable lot of wives, mothers and children of those serving in India. To me the bravery of the English wife and mothers in India is an unceasing wonder that has only been increased since the outbreak of this War by the complete absence of panic amidst surrounding panic-mongers, by the uncomplaining surrender of their best and dearest to their country's claims and by their silent separation and departure elsewhere. When I have some times read in the English Press that Englishwomen in India are frivolous and only think of amusement, I grow fairly indignant. Although it may have been the fashion in the past for certain journals to write of Simla as an abode of frivolity and home of scandal I can honestly say that during the five summers that I have spent here I have never seen or heard of any but the most harmless and healthy amusements. Nor has the breath of scandal ever reached my ears. And what is Simla now? You have only to go to the workrooms to see the true spirit of the women of England in India devoting their whole time and energy to making, receiving and despatching necessities and comforts for our brave troops at the various fronts. I have good reason to believe that the same is to be found in almost every big and small town in India, and it should not be forgotten that without the unselfish efforts of these ladies our troops would not be provided with many comforts which they now enjoy and which it is not the business of the Military Authorities to provide. At the same time I should like to draw the attention to the splendid work and co-operation of the Indian Ladies in the despatch of comforts to our troops. I have myself been a witness of their unselfish and tireless work in Bombay and I believe and in fact know that the same energy and devotion to the welfare and comfort of our soldiers is being shown by the Indian Ladies of Madras, Calcutta and elsewhere. As the head of the Government and of the Army I am deeply grateful to them.

Personal Sorrows.

You have referred, General Bunbury, in sympathetic terms to the difficult times that have been my lot and to the personal sorrows that have been my fate. Well, it has been hard, very hard, but the thought of duty and the hope that I might still do something for India have helped me through and given me fortitude to bear the strain. Although the ship of State has so far made good weather and land is already in sight I, the pilot, know there may still be hidden shoals to be navigated and further storms to be encountered before the good ship of State arrives safely in port to be re-commissioned by my successor. I am confident that with the help and good will of the British and Indians alike the good ship will safely and surely make the port. And now I feel that I have already detained you all too long, and in thanking you again for your kind hospitality to me this evening I will only say that when I return to my old home at Penshurst, and look again upon the Simla deodars and rhododendrons that were brought home and planted by my grandfather my many memories of Simla will remain as fresh and green as they, and amongst these one of the happiest will be our gathering here this evening.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Abduction Case.

Mrs. Clapp's Evidence.

COONOOR, October 8.

The further hearing of the case of alleged abduction of Miss Marie Reilly, daughter of the late Willie Reilly by A. R. Rungaswamy, son of A. Rungiah Gounden and Mrs. Newman, widow of the late Mr. J. Newman, a well known journalist, resumed before Mr. J. Gray, I. C. S., First Class Magistrate, this afternoon. Mrs. Clapp, wife of Mr. Clapp, Traffic Inspector, Madura, deposed:—"In the early part of August I was living in Starvilla where I stayed until 25th August. I knew Mrs. Newman and she took room there from 15th of July for a month and stopped at Starvilla until 14th of August. Mrs. Newman left Starvilla at 9 P. M. one night. There were beside Mrs. Newman when she stayed at Starvilla Mrs. Newman's son and daughter. Between 10th and 12th of August a carriage drove up and I can't say exactly the kind of carriage. A European young lady quickly got down out of it and ran quickly into Mrs Newman's room. On the same day this young lady came to stay with Mrs Newman at Starvilla Mrs Newman asked me for a loan of Rs. 3. I do not for what purpose. When returning the three rupees Mrs Newman said that her niece had come unexpectedly from Madras and her name was Miss Curtis. I had not much conversation with Mrs Newman and put her no more questions. I asked Mrs. Newman why the European girl who came to stay with her did not come out and Mrs. Newman replied that she was tired. From the time that girl came to Starvilla she was shut up. The girl did not go out in ordinary way. On one Tuesday the whole lot of my family went to Star Studio from 4 to 6 P. M. One servant went with me and another servant was left to watch my house. Nothing extraordinary happened. On Friday afternoon Mrs. Newman came to my room to see the proofs of the photos and I asked her why the young lady who went to her room did not come out. Mrs. Newman said that the young lady had malaria, the place was too cold and she was going back to Madras. Mrs. Newman further said her servant managed to get Mrs. Newman a cottage at Wellington and Mrs. Newman removed her things that very day by a cart. Mrs. Newman wanted to go to her new house that day. She and her daughters went in a cart and I did not see the mysterious girl who had taken her room at Star Villa in the cart. The cart moved on and Mrs. Newman and her daughter walked behind. The next day I found key-

TELEGRAMS.

holes stuffed with cotton and dining table removed to bed room. The only time I saw the young lady was when she came in and not after she left. I cannot identify this young lady. Her hair was platted. S. A. Walker Solicitor, who appeared for the prosecution wanted the defence to cross examine Mrs. Clapp immediately as she wanted to leave for Madura to-morrow. Mr. Gonslaves regretted his inability remarking she was an important link in the whole case.

A. Lakshmana Iyer Sub-Magistrate of Coonoor, deposed:—"I was present at an identification parade on 27th September to identify A. R. Rangaswamy. Miss Marie Reilly identified A. R. Rangaswami as the accused in the present case. There were 13 people present and A. R. Rangaswami was allowed to take up his position anywhere.

A sweeper woman deposed that she knew Mrs. Newman and worked with her at "Conemara Cottage". After Mrs. Newman went to "Conemara Cottage" a missie came there who stayed there for two or three days.

LATER:

In connection with the abduction case Mr. Tottenham, Assistant Superintendent of Police, deposed:—"I arrested both accused on 24th September. I arrested A. R. Rangaswami just outside his house and searched his room. The search list together with a number of letters founded was filed as exhibits. I arrested Mrs. Newman at the verandah of her house and searched her house. A Gardener's Deposition.

Marir Goundan, a Malee of Soldiers Home, deposed he was formerly a gardener at Willie Reilly's house. He knew Miss Marie Reilly. He knew the house where Mrs. Newman stayed. He used to take eggs for Mrs. Newman. He saw the missie at a house on Barlow's Road. When he saw Miss Marie Reilly she looked all right and she was dressed well. Mr. S. A. Walker characterised this witness as hostile on the ground that he gave a different version to the police.

Paula, Municipal peon, deposed he had seen Rungaswami talking with one Rangan near the bridge. Mr. S. Ramaswamy Iyengar objected to the Police submitting a supplementary charge sheet against the accused at this stage characterising in strong terms the conduct of the police in this case was most extraordinary.

CALCUTTA.

Mrs Besant's Interview with Calcutta Leaders
'Home Rule' Favourably Received.

CALCUTTA, October 8.

During her brief stay in Calcutta Mrs. Annie Besant had informal conversation with some of the leading men of Bengal on the question of the formation of the Home Rule League. So far as can be ascertained the idea has been very well received in Bengal but some misapprehension has been expressed in certain quarters as to the retention of the title of the League as "Home Rule League" without however pressing this title for acceptance. Mrs. Besant has left the whole question open for consideration of the leaders of Bengal. In the meantime an influential Committee has been formed in Bengal to consider the question in all its aspects. Judging from the personnel of the Committee it is not unlikely to expect that the question will receive due consideration in Bengal. This Committee will report to the All-India Conference which will especially meet at Bombay on the 25th December. The Committee which has been formed in Bengal is as follows:—

Messrs. Surendra Nath Banerjee, Bhupendra Nath Basu, Motilal Ghose, A. Rasul, Aswini Kumar Dutt, Ambica Charan Mazumdar, Rai Salindranath Chaudhuri, Hirendranath Dutt, Krishna Kumar Mitra, Satyananda Bose and Dr. Nilratan Sircar. Mr. Prithvis Chandra Roy will act as Secretary.

The Home Rule League.

BOMBAY, October 8.

Mrs. Besant announces that the leading members of the National Congress and All-India Moslem League are being invited to a Conference at Bombay before the Congress on the basis of the paper published entitled "Home Rule League". They will form a constitution and the rules of the League to be approved by Mr Dadabhai Naoroji and Sir S. Subramania Iyer.

Theosophy and War.

King's Morality not Sanyasi's
Morality.

CALCUTTA, October 7.

Mrs. Besant delivered her second lecture this evening to a large audience the subject being "Theosophy and War." Babu Bhupendra Nath Babu presided. Mrs. Besant said that the people generally asked how a people professing Christianity, a religion of love, were fighting with each other in a suicidal war. How did the religion solve the problem of brother slaying brother. She said that a nation could not live by the Sermon on the Mount. The common sense of West had changed in order to suit the exigencies of civic life. To the Kshatriya (warrior) nothing was more honourable than to fight, which opened to him the path of Heaven. With that idea Theosophy was entirely in accord. The morality of King and Soldiers was not the morality of the Sanyasi. Referring to the condition of England before the war the speaker said that England was growing too indifferent allowing her lower classes to be submerged, but that condition of things entirely changed at the outbreak of the war. England would emerge more purified, more noble, and more heroic after the war.

Dealing with effects of the war she said that feuds of all kinds had been hushed.

Mrs. Besant next referred to the past which India had taken in this historic struggle. Indians were fighting side by side with the Europeans and Colonials had cleared away many prejudices and had made men feel the common bond of a single Empire.

In conclusion she said that India after the war would fulfil the object of the Theosophical Society, to bring East and West closer together and would live in wisdom, affection and love.

LATEST TELEGRAMS.

(REUTER)

Allies Representatives Leave Sofia.

LONDON, October 7.

SOBIA:—Allies representatives left last night. Representatives of King and Government bade them farewell at the station.

LONDON, October 7.

PARIS.—The Evening communique says. The German to-day after intense bombardment attempted a violent attack on Loos and its approaches north and south. They were completely repulsed with heavy losses.

We made fresh appreciable progress in Champagne south-east of Tahure and gained a footing in a work called the Trapeze capturing several trenches and two forts included in the salient held by the enemy in front of his second line. We captured over two hundred prisoners, a trench mortar, and some machine guns.

There were artillery actions in the western Argonne in the Pretre Wood and Vosges.

Officers on Parole.

COPENHAGEN, October 9.

The Officers and crew of the stranded submarine E. 13 have been placed on parole. Commander Layton is guest of the Prince Axis.

News Canadian Loan.

TORONTO, October 9.

The New Canadian war loan is announced. The amount is not stated, but it is rumoured to be thirty million sterling five per cent.

President Wilson's Fiancee.

WASHINGTON, October 9.

President Wilson's fiancee is the widow of a leading Washington jeweller and belongs to a Virginia family.

Latest French Statement.

PARIS, October 9.

There was ceaseless cannonading in the Artois and Champagne regions at Roye Tracy Le Val in Argonne and on the heights of the Mesuse. There was also fighting in communication trenches eastward of Takure hill.

Serbian Communique.

LONDON, October 9.

The Serbian communique says:—The enemy crossed the Save at Yarak Progarska Yabrej opposite Ostrojnitz and Cigantia and crossed the Danube at the Belgrade Gray and at Ram. The advance guard which crossed at Belgrade was partly destroyed and partly captured the prisoners numbering over hundred and including a number of Germans some of whom had been transferred from the Italian front. The enemy at Yarak Yabrej and Progarska have been pinned to the brink of the river with enormous losses. At other crossings the struggle continues.

Objections to German Orders.

The King to be in Chief Command.

LAHORE, October 8.

According to a Civil and Military Gazette cablegram, the Salonika correspondent of the 'Temps' mentions a report that no Bulgarian General is willing to command the Army under German orders. Hence King Ferdinand commands, with General Jakoff as Chief of the Staff.

THE GRAND DUKE NICHOLAS.

In Tiflis.

LONDON, October 8.

It is announced that the Grand Duke Nicholas arrived in Tiflis yesterday.

ALLIED TROOPS AT SALONIKA.

Details of their Landing.

AN IMPRESSIVE SPECTACLE.

LONDON, October 8.

The Salonika correspondent of the Milan newspaper "Il Secolo," describing the landing of the Allies says:—Great Transatlantic liners, followed by smaller transport with material and escorted by destroyers, entered harbour at 8 in the morning, while warships guarded the entrance. The landing began at 9 o'clock—Greek Gendarmes kept order. Waiting on the quay were a Greek Colonel, two French Colonels and two Serbian Staff Officers. Anchored opposite the quay were Greek transports with mobilised troops from the Piræus. When the first French detachment landed, the French Minister in Athens welcomed them with a cordial message. The first gun was landed at 9-30, soldiers in companies, preceded by drummers and trumpeters, marched to the camp which was already prepared. The inhabitants were silent, though interested, spectators, admiring the splendid equipment. Four British Staff Officers awaited the troops at the camp. The British encamped on the higher ground and the French on the lower. The transports were loaded with many Batteries of 75 quickfiring, munitions and horses. The streets of Salonika presented a lively appearance, the British and French Officers mixing with the Greek soldiery.

Differences on Details.

LONDON, October 8.

The "Temps" Salonika correspondent states that at the time of mobilisation M. Venezelos tendered his resignation but consented to remain provided, firstly, that the mobilisation should retain a defensive character even if used to beat off a Bulgarian attack on Serbia; secondly, that no Teuton guarantees should be regarded as removing the Bulgarian danger, since if the Teutons wished to avoid a Greeco-Bulgar conflict they could prevent Bulgaria from attacking Serbia. The correspondent infers that the King and M. Venezelos disagreed on details, not on the essentials of the Greek policy.

The "Morning Post's" Athens correspondent states that M. Venezelos advised the formation of a coalition cabinet promising Parliamentary support or toleration, since elections are at present impossible. The possibility of a coalition is doubtful since the Opposition Leaders entirely disagree regarding the attitude towards the Belligerents. (A Pioneer Cable.)

తైలదొరగారి ఉన్నత పాఠశాల.

తైలదొరగారి పేట నీ మున్నత పాఠశాల స్థాపించబడినది. దానికి నేటివరకు జనసంఖ్యనుకు నేరుమండిన మహాభక్తానుభవము జ్ఞాపకముచేయుచున్నది. వచ్చిపోయిన వర్షం తొమ్మిదవను జరుపుటకు మూడువర్షములనుండి యోచన జరుగుచుండెను. ఈ పాఠశాల ఇన్ని సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నది. దీనికి "పాఠశాల" అనునది మొదటియు "పాఠశాల" అనునది మొదటియు వింతములు లేకపోవుట కడుంగడు కోచనము. పాఠశాలయొక్క చిరాయువును విద్యార్థులను పాఠశాలను మాతాపుత్రసంబంధమైన ప్రేమను బంధము నెగుడుటకు, ఈరెండిటిలో నెంతయు పయోగము డునో మిత్ర ఎటుగడును.

వచ్చిపోయిన వర్షం తొమ్మిదవను జరుపుటకు ఈ పాఠశాల చరిత్రాంశము దొక మాత్రన కేకమును పుట్టించుటకు సంకల్పములేదని తెలుపబడుచున్నది. ఇటువంటి సమయముందు ఈ పాఠశాలలో జరిపినట్టి సుఖ చరిత్రమును దీనిని (పాఠశాల) విద్యార్థులందరూ తాము విద్యార్థులుగా నేర్చుకొని పెద్దలై విభాగితులయ్యుటకు మూలసాధనమైన పాఠశాలయందును దీనిని నెలకొల్పటకు ముఖ్యకారణము మూలపురుషునియందును కృతజ్ఞతాపూర్వకమైన ఆభ్యాసముగాను గనుపరచుటకు పాఠశాలాధికనమున సమావేశమై ఆనందాభి నోలకలుటకు విలువగలిగిన సమయ మింతకన్న కోరగలుగలవా?

అందరూ కలకలములే పాఠశాలకు ముఖ్యభాగములైన 1. పాఠశాలపత్రిక, 2. ప్రాంతవిద్యార్థుల సంఘము, 3. పాఠశాల పండుగదినము, మొదలగునవి పూర్తిచేసికొనుటకు యోచించుటకు తగిన శుభమును చిహ్నము లేక నింపగలదు.

ఆంధ్రదేశమందలి ఆంగ్లేయ విద్యార్థులలో మిక్కిలి పురాతనమైనదియు అగునది వర్ణనములకంటె వైగా విద్యార్థుల మొదలగుచున్నదియు విశేషప్రభావాలి గన్నదియు నగుచున పాఠశాలకు వైగానాచారిసంబంధములను తొలగించుకొనుటకు సుపీఠములు మనకు నిర్ణయముగ చిహ్నములను చెప్పక తప్పనిసరి యైనందున చింతించుచున్నాము.

గతజలవేతుబంధన మేల? ఇప్పుడు జరుగబోవు వచ్చిపోయిన వర్షం తొమ్మిదవను పాఠశాలయొక్క ప్రాంతవిద్యార్థుల కేగక పాఠశాలా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారికి సహాయోపాధ్యక్షులు సహితముగ ప్రధానోపాధ్యక్షులుగలిగితమ పురుగు విద్యార్థిగృహిని గోరెడి తల్లిదండ్రులకు, వేయేల? విద్యార్థిగృహిని గోరెడి ప్రతిమానపుణ్యం నెంత యమరాంతమును గూర్చునో తేలి వివరింపబడినది. అందరూ గానించదు.

కావున నిట్టి విలువగలిగిన శుభమును వృథాగా పోగొట్టుకొనక ఈ పాఠశాలవిద్యార్థులందరూ దూరభారముని యెంచక స్వల్పద్రవ్యవస్తువును గణననీయక మిక్కిలిబుడచులను వెంట నిడుకొని ఈ ఆశ్రమము 9, 10, 11 వ తారీఖుల యందు సరసాపురములో ఆంధ్రభాషావికారములను, విద్యాభ్యాసమును ఉన్నతోద్యోగముచేసి విక్రాంతి నొందినవారును నగు మహాభక్త గారు బహద్దర్ ఏ. సి. ప్రభాకర్ గారు ఆచార్య అవతారములో బి. ఏ. వి. యస్. ఓ. గారు అగ్రానాధిపత్యముకొంద తైలదొరగారి భవనమునందు జరుగబోవు సభయందు సమావేశమై యెవరిమట్టుకు నారు వారివారి యుద్ధముందు జరిగెనుభక్త కార్యములం దెంతెంత శ్రద్ధ వహించెదో అంతకన్న నెక్కువ శ్రద్ధతో పనిచేసి మన జన్మమధ్యను తిరిగి పీఠించి యెత్తించుటకు నలవిగాని ఈ మహాభక్తమును అత్యంత జనుప్రదముగాను, నిర్విఘ్నముగాను కొనసాగించి ఏతేలి కార్యభారమును వహించి పనిచేయుచుండిన మానవత్వమును వివిధ ముఖ్య సంశోధనభరిత స్వాంత్యుల జేయ జేడి మేమి విజ్ఞాపములు ముగించుచున్నారము.

- 1. కొప్పర్ల యెగ్గెల్ల 2. శ్రీనాథ రామమూర్తి
- 3. కంభంపాటి నరసింహం 4. యస్రెయిల్ వారాహు మూర్తి
- 5. ముప్పి లక్ష్మీనారాయణ. సరసాపురం

కార్యక్రమము.

ఆదివారము 10 వ తేదీ ఉదయము 8 గంట. ప్రాంత విద్యార్థి సంఘస్థాపనము, పాఠశాల పండుగదిన నిర్ధారణము. మధ్యాహ్నము 2 లగాయకు 5 వరకు 1. బీదలకును వికలాంగులకును అన్న దానము. 2. వ్యాయామవిద్య. 3. వ్యాయామ విద్యలలో గెలుపొందినవారికి సర్వాప్రకరము కలెక్టరు వారలకు జి. వి. స్కూల్ ఎవైస్కోర్ బి. సి. యస్. గారు బహుమతులిచ్చుట.

సోమవారం 11 వ తేదీ: ఉదయము 8 గంట (1) విద్యార్థులకు బహుమతు లొసంగుట; మధ్యాహ్నము 2 లగాయకు (2) బంతియట; 3-80 గంటలగాయకు (3) పుర విభులను దూరెగింపు మహాభక్తము; రాత్రి 9-80 లగాయకు (4) చంద్రహాస యను నొక ఆంగ్లేయ భాషాదూతక ప్రదర్శనము.

వృత్తాంత లేఖలు.

కాకినాడ వార్తలు.

(ప్రత్యేక విశేషములనుండి)

లోకము బోధులు.

కాకినాడ సెప్టెంబరు 30: ఈ నెల 18 శనివారము నాడు కాకినాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగును, 25 తేదీ శనివారమునాడు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు మీటింగును జరిగినవి. ఈమీటింగులు మామటకెవరు పడితే నాడు రావమ్మని ఆత్మలననే ప్రజలకు స్వతంత్రముగా తమ ప్రతినిధులును గవర్నమెంటు వారు నియమించిన మొదలగు విభిన్నముగా వారి విధులు నెరవేర్చుటలో మామటకయి యొక్కరయినారు. లోకము నెన్ను చెల్లించు ప్రతివారము యాబోధులు పావునుచేయు రిజల్యూషనులు ఆఫీసుకు వెళ్ళి చదువుకొనవచ్చును గూడ ఆప్టలోనే స్వతంత్ర మొనబడి నున్నది. ఎప్పుడో జిల్లాగేటిలో ప్రచురించునగాక జేయునందె నక్కరలేమంద మొటింగులయిన వెంటనే రిజల్యూషనులు మామకొనుటకయి యాయేర్పాటు చేయబడినది. కాని ఏమికార్యము నక్కరలేనను ఆస్వతంత్రమునాగించుకొనుట లేని ప్రజల్లో ముఖేతు బాపిసంతకాలము స్థానికస్వపరిపాలన గుంటపురము మామమనేయించును. లోకము బోధుల మీటింగులకు జిల్లాలోని వార్తాపత్రికలయిక వారి ప్రతినిధులనంపుట లేదు. ఇకముందు నంచి వాయిక తమ విశేషముల నట్టి మీటింగులకు బంపుచునగాక.

కొంతకాలము క్రిందట మీటింగులకు స్వీయవిశేషాలి అప్పుడు కొత్తగా వచ్చిన కలెక్టరు (మెన్డెంటు గారు ఆజిల్లా బోర్డు పాడ్ కలెక్టరుచేత ముందుగా నెలపు వెట్టించినవివాది యుండిరి. అటువంటి కలెక్టరుగారు రావడం ఆ జిల్లా జేమకొన్న యదృష్టముని చెప్పవచ్చును. ఈ జిల్లాకు మా చుట్టకయినా అటువంటి కలెక్టరుగారికొకరి రావడము.

రిజిస్ట్రేషన్.

ఇదివరకు కృష్ణా జిల్లాలో రిజిస్ట్రేషన్ గానున్న సాపేలు గారి జిల్లాలో రిజిస్ట్రేషన్ గా నియమించ బడిన చార్జ్ డిస్ట్రిక్ట్ కి. వెంటనే సర్క్యూటుకు వెళ్ళి. కాని తక్కిన కొందరు ఆఫీసర్లవలె అవతలివారు పాటువెనగు కోర్టు మేకలు సిద్ధముచేసుకొనే కొరకు, ముందునోటిను యియ్యకుండా నున్ను, ఎక్కడికి వెళ్ళుచున్నాలో కాకినాడలో నాకయినను తెలియ నియ్యకుండానున్న ప్రచ్ఛన్నముగా బహుదేవి విధినిరామును శుద్ధిబద్ధము లేకుండా బోలెరి లంచములు పుచ్చు కొనుచున్నట్లు ప్రసిద్ధిచెందిన వకటి రెండు నలు రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులుకు వెళ్ళి వారి కృత్యములు తాను స్వయముగానే చూచి యవగాహన చేసికొనినది యాపట్టణములో గట్టిదందలిపుట్టింది. అట్టి ఆఫీసుల చేరు యింకా వెల్లడి చేయటకు నీలు లేదు. ముందు వ్రాయబడుతున్న. ఈ సాపేలు గారి ఆవతార పురుషుని వలె నెంచి యా జిల్లాలోని వారు ప్రచ్ఛానము పట్టు దురనుటకు నందేహములేదు. కొందరు కమ్మత్తేలు ద్వారా నున్న కొందరు ప్రజలు వకళ్ల ద్వారా నున్న వివిధగా లంచముపట్టుకొందరు మేజిస్ట్రేటును డెట్టా నూటొంటిండ్ల నున్ను, ముందువరు గ్రామ మునపుల తరపున గుమాస్తాలను నియమించుటలో లంచములను పట్టు తపాఫీలు ద్వారా అధికార్లు చేరు. చెప్పిచదాదు దొంగకొను దాఫే ద్వారా పట్టి కప్పగించుట కయి కొన్నాళ్ల పాటు యాజమాన్య గారి స్పృహ ముప్పటిమీద నియమించినవో కాకలసికొన్న కేసులు దొరకుటయే కాక జిల్లా ప్రజలు వీరిపట్ల నిరంతరముకృతజ్ఞులయి యుండుట నీ ప్రతిమను యింట్లో నుంచుకొనిత్రాజ చేయుచుండును.

సత్యము.

మా గ్రామములో కొన్ని సత్యములవు. అందులో నొకటి కు డివాంగు గ్రుడ్డివాండ్ర సత్యము చేత. అందు నిమిత్తము నిర్మించబడినదే మన దీనికి కాని అందులో తపాఫీలు ద్వారా డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు జమీందార్లు మొదలగు గొప్పవారు బసదిగురులు, భాగ్యవంతులగు సామాన్య పెద్దెండ్లు తమ కోనుటయు, యితర సరదాపురములందును చేసుకొనుటయు గూడ వివిధగా జరుగుచుండు అట్టివారిలో పంకులు అంపులు యితర వికలాంగులు మాత్రమెవరును కానరాన రెండవది రామరావుపేటలో బాటసార్లు యువయోగము నిమిత్తము లేటుమద్దిరాల రామరావుగారిచే నీయబడినది అందులో తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు పుంచబడినది ఆఫీసును దానిలో బాటసార్లు బసదిగుట కెట్లు పీఠకలుగును? తాలూకాబోర్డు బాటసార్లు ఆగదురా.

రాగల భర్తము.

మా పట్టణ వాస్తవ్యులును ప్రసిద్ధిగాంచిన లేటు వెదారామ కృష్ణుడుగారు తమూర్తును అగు వైదాచలయ్యు శ్రీ పీ గారు, ఏ బి ది వే ల రూ పా యి లు భర్తారము నిచ్చినయ నలయచున్నారని తెలియుచున్నది. విభక్తము క్రిందాత్మలో ఇంకా తెలియలేదు. దేశముయొక్క ప్రస్తుతస్థితిలోనొక "తై" ప్రభువత్వవ్యాపకా నిశోధనసంఘము" చాలా అవసరమైయున్నది. మామూలుభర్తములగు సత్యము సమాధానములు మున్నగువానికొక కావంతవారిధము వై నదహరించిన యాద్యయమున తపయోగించురని కోరుచున్నాము. అట్లు చేయుటలను తప్పదానిబడి యధోగతిగొందుచున్న యనేకమందిని రక్షించి తరింపజేసిన వారగును ఎంతవరముగ నాయ నా గలను.

మ్యూసికల్.

మా మ్యూసికల్ డ్రెస్కో గారి కీ మధ్య చాలాజబ్బుచేసి యిప్పుడునింపాడిగ నున్నదని వినుచున్నాము. కక్రిటరీలేకపోయినను, డ్రెస్కో గారికి జబ్బుచేసి యిట్లుకడలుటకు పీఠిక పోయినను వ్యవహార మే డ్రెస్కో జరిగిపోవుచున్నది. అందువలననే యా మ్యూసికల్ కక్రిటరీపదవి యవసరములేదని స్పష్టమగుచున్నది.

పుస్తక భాండాగారము అదృశ్యమగుట.

అయ్యో, కడచిన, మే నెల 18 తేదీ ఆంధ్రసంవికమునకు తలుగు తాలూకా నిడదవోలు గ్రామమున మహాన ఒకటిన్నర సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించిన పుస్తకభాండాగార మొకటి ఆకస్మాత్తుగా అదృశ్యమైనదనియు ఇప్పుడు ఆ పుస్తకభాండాగారము నెచ్చట నెట్టిస్థితిలోనున్నదియో చదువకు లెవరయిన నెరిగియున్నయెడల. తెలుపగోరుచున్నానని ఒక చిన్న చిన్న సంగతి వ్రాసి యుంటిని. అందువలననే నా మిత్రులలో నొకరు ఉత్తర పూర్వముగా ఆ పుస్తకభాండాగారము ప్రస్తుతములో నెట్టిచేసి రనియు దానివిషయమై కార్యదర్శి గారగును-రాశ్రీ, నిడదవోలు వెంకటాద్రిగారికి, అందు ముఖ్యులగు బాహ్యుకంటి రామమూర్తిగారిని కలసిమాట్లాడ కలసిందని వ్రాసియుండిరి. వెంటనే నేను కార్యదర్శిగారను వెంకటరావుగారి యెద్దను, రామమూర్తిగారియెద్దను స్వయముగా వెళ్లి యడుగ గా, పుస్తక భాండాగారమునకు ప్రస్తుతము మూలభనము లేక పోవుటచే నెట్టిచేసితిమనియు, ఆ పుస్తకములు మాపట్టనే యున్నవనియు, మేము శ్రీ కొవ్వారి చంద్రారెడ్డిగారితో నను, అప్రచేక్షణి కలెక్టరుగారగు మాజీ అబ్దుల్ వాహబ్ సాపేలుగారితోను మాట్లాడగా వారు ఈ పుస్తక భాండాగారమును తిరిగి స్థాపించుటకును మిక్కిలి శ్రద్ధ వహించి పనిచేయుచునది వాగ్దాము చేసికొట్టుగా శ్రీ వెంకటరావుగారు రామమూర్తిగారు శాతో చెప్పి యుండిరి. ఇట్లు జరిగి నుమారు రెండుమాసములైనవి. నెక్రటరీ గారు యీ పుస్తక భాండాగారమును పునరుద్ధారణము చేయుటయందు శ్రీ రెడ్డిగారితోను, సాపేలుగారితో నను మాట్లాడితిమని చెప్పట రిజమే యెయెడల, దేశభక్తి సరాయలులు, ప్రజల భానాభివృద్ధికి పాటుపడునట్టియు, తమ జీవితమంతయు మాతృదేశముకొరకై ధారపోయి వలంతు కొని స్వీధ్యముగానున్న శ్రీ చంద్రారెడ్డిగారు, అబ్దుల్ వాహబ్ సాపేలుగారును యిట్టి పుస్తక భాండాగార నిషణ్ణమై గమనశ్రద్ధ వహించెద రని కలలోనెనను నమ్ముట కనకాశములేదు. దీనిని పునరుద్ధారణ చేయుటయందు కార్య దర్శిగారును అందు ముఖ్యసభ్యులును ఏల తల ప్రయత్నము చేయుకుండినామని మిగుల నాశ్చర్యముగా నున్నది. ప్రజలు సాంఘికసోదరభావమును, భావనైతిక దేహావేళామికాభివృద్ధియు, సంఘభావమును కలుగజేయునట్టి గ్రంథరాజంబులు ప్రయోజనములేక మూలబడియుండి మాజీకరాజంబులకు వాచనంబులై యుండవలసి నచ్చెనుగదాయని వ్రాయుట కెంతయు జింతిల్లుచున్నాను. కాబట్టి శ్రీ రెడ్డిగారు, సాపేలుగారును, ఆంధ్రదేశ పుస్తకభాండాగార సమావేశ సభ్యులును, తదితరులును తోడ్పడి యీ పుస్తక భాండాగారమును మంచిస్థితిలోనికి తెచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

నిడదవోలు, సూరంపూడి కనకరాజు.

చంద్రరేఖావిలాపము

వికటకి వితాపితామహుఁడనఁడగు మాచిమంచి
 జగ్గవీరచియించిన హాస్యరస ప్రబంధచాపము.
 “3. ఈకృతికి సమముగాఁ గృతి, నేకపుటన జెప్పఁబాల
 రది విరుదము...” అని కవియే ప్రస్తావించియున్నాఁడు.
 రసోదయము సంపూర్ణపఁచినది. కాలికోతైండు రు. 1-0-0
 నీతికి భాగం గ్రహము — సజిత్రము, నజిత్రము.
 చాలికాలము లందఱును చదువఁదగినది. వెల 4 అణాలు.
 అప్రాప్యసంఘసంస్కరణము. — అనన్యసాహస్య
 కురు ప్రహసనవిశేషము. దీని భోగి కేవల మపూర్వము.
 చదివి యిండ్లి నిభి లూరును. ప్రతి 1.కి వెల 6 అణాలు.
 కాశ్యపకూగోపాలరావు,
 4, ఆచారప్పన్ సందు, బార్లిటవున, మదరాసు.

గాంధీర్వ పూటు హాస్య నియములు

హిందూస్థానీ కథాటక కీర్త
 కథాటక కీర్తనా కళాకారుల
 ప్రతిభను ప్రశంసించుచున్నాము.
 1 సం. పూటు రూ. 20-0-0
 2 సం॥ గాంధీర్వ 2 సం. పూటు రూ. 20-0-0 2 సం॥ గాంధీ
 టీవై హాస్యోపాసనములు కృత్రికములు కావడము 10 రో
 లులలోగా కేవలం 5 రోలు మాత్రమే. మావద్ద రు. 17-0-0 మొ
 దము ఆకేరీయతర హాస్యోపాసనములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు
 లేకనే స్వయముగా హాస్యోపాసనములను చేయుకొనుటకు
 తగిన గ్రంథమునం దిచ్చును శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమాచార్యుల
 వారి చాటుపాటలు సహాగలవు. విశేషముగా ఖర్చుచున్న
 విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోవుదు. వెల 2 రూపాయల మా
 త్రమే. రోజున, సింగరు, రాత్రి, సన్, హంబరు, బ్రయింపు
 వ్రేలన్ని కావలసివారు మాకు వ్రాయుదు.
 మద్రాసు స్ట్రోన్స్ సప్లయింగ్ ఏజన్సీ,
 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి

ఈనెల 1-వ తేదీనుండి ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంట
 లకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి కోట్లల్లికి 9 1/2 గంటలకు
 చేరును. తిరిగి ఆక్టోబరు 10 గంటలకు బయలుదేరి 12 1/2 గంట
 లకు కాకినాడచేరును. మిగిలి 1-కి కాకినాడనుండి కోట్లల్లికి
 రు. 1—2—0 చార్జీ కనూలు చేయబడును. ఇతర సమబా
 రులకు కోట్లల్లికి ఆరణాపాస్తేజి స్టాంపుగాని నిష్ణయకర్త
 గాని పంపించుటకు జవాబులు పొందగలరు జవలయొక్క
 రాకపోకలకు అన సరించి ఎక్కువ రహదారి వచ్చేయెడల
 ఎక్కువసంఖ్య నడుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడును. మిగిలి 1-కి
 10 పానుల రూపికలకు సామాను చార్జీ లేకుండ తీసికొని
 బోయరును. అననముగానందే సామానులకు ప్రతి 5 పానులను
 గాని అంతకు గాపుగాని ఒక అణా చార్జీ చేయబడును.

The English Motor transit Company.
 Automobile Engineers
 Proprietor, A. SUBBARAYADU
 COCANADA.

వణ్యుగం నస్యము

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందబడి
 యీ క ప్రసిద్ధి బడసి నది.
 12 తులములు 0-0-0 అణాలు.
 24 ,, 0-0-0 రూపాయ.
 ఆర్. కే. నరసింహస్వామి 3 phisla 12 అణాలు
 బాగు నెం. 140 (య) మదరాసు

“ఆనంది గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము”

శ్రీ వాలీకి రామాయణము

ఆంధ్ర వచనము.
 ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన
 పటము లున్నవి. కొన్నిరకల మిగిలి యుండుటవల్ల కీ ప్రు
 తము వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.
 బాల, ఆయోధ్యాకాండములుగల పాన్లు కాగితము కాలి
 కోతైండు గిట్టుపేరు. 9 సంపుటము రంగ పటములు 3 రం
 ఆరణ్య, కిష్కింధా, నందరకాండములుగల పానులకాగి
 తము కాలికోతైండు 9 సంపుటము రంగ పటములు 3 రం
 యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, 3 ర పటములు 3 రం
 లై బ్రెయిడింగ్-90 పాన్లు కాగితములవైన మంచిఅచ్చు,
 మేలైనకాలికోతైండు, బాల, ఆయోధ్యాకాండములుగల 90
 డిటో ఆరణ్య, కిష్కింధా, నందరకాండములు గల 90
 డిటో యుద్ధకాండము మూడుభాగములసంపుటము 3 రం
 క్రి గానుకాలిన్లయము 0 0 0
 వైగంధములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
 ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో,
 ఆనందముచాలయము, మద్రాసు.

ఆకాశనివాసములు.

వీనిని గురించి యిదివఱకు తెలియని వారికి వ్రాసి
 యుండలేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము,
 అని ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములచక్కగా
 వివరింపబడినవి. వెల 0—8—0

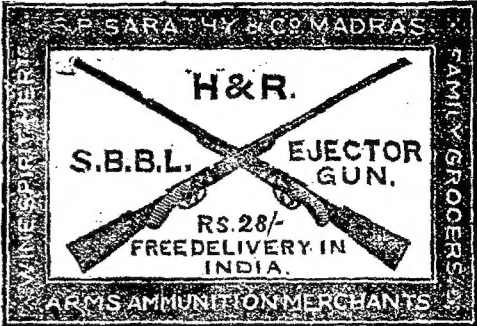
గౌతమబుద్ధుఁడు.

ఇందు గులభ్యతెలిలో బుద్ధునిచారిత్ర మంతయు వచన
 రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయఁబడినది. 0—4—0
 పాలపర్తి రామమూర్తిగారు.
 టీచరు-మిషను కాలేజి, గుంటూరు.

స్త్రీలపాట రామాయణము.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము.
 వివటకు మిక్కిలి యింపుగాన, చావుటకు మిక్కిలి
 అనందకరముగానుండు 200 పేజీలుగల గ్రంథము. — వెల పుస్త
 కము 4 కి, తపాలామాలి సహా ఒక రూపాయి. పదిపుస్తక
 ములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము.
 పుస్తకములు దొరకెను స్థలము.
 శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
 క్రిరామవిలాసము, రాజమండ్రి

స్వీడన్ లో తయారుచేయబడిన యిదిగున కనువరచ
 బడియున్న కోసుకుపానుల మార్కుగల నిష్కపెట్టెలను
 తెప్పించుకొనుదు. బజారులో దొరుకగల వాటిలో మంచివి.
 ప్రతి పదిపెట్టెలకును రెండుపెట్టెలయందు రెండు రూ
 పాయల నోట్లు పెట్టబడియున్నవి.

ఈపాకి మందుగుండు వగయిరా సామానుల ధరలను
 వెలుపు పట్టి కొరకు వ్రాయుదు.
 ఎస్. పి. సారథి అండు కంపెనీ,
 181, చై నాబజారుకోడు మదరాసు.

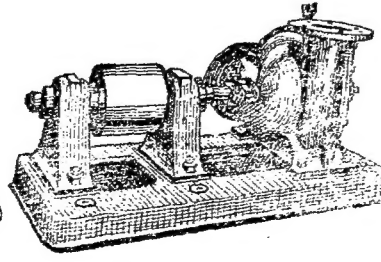
ఉచితముగ

భూతభవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొనుటకు మహా
 యము. ప్రపంచమునందుండి ప్రతిమానపుడును, తెలిసికొన
 దగినవి మూడుమాత్రమే. అవి యేర్పరున భూతభవిష్యద్వర్త
 మానముల ఫలములే గదా! మీయొక్క ఆయుధాయము,
 భాగ్యము, సంతానము, బిడ్డ, కళిత్రము మొదలగు వానిని
 గురించి మీ కుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. అందులకు మీరు
 త్వరపడి చేయవలసిన దేమిదన:- మీ జన్మజాతక మున్న
 యెడల దానితో పుట్టిన తేదీయును, నెలయును, సంవత్సర
 మును, జననకాల భుజియును పంపును. అదిలేనియెడల నెల
 యును, సంవత్సరమును చాలును అవియును లేనియెడల
 ఒక్క-సంవత్సరమే చాలును. అదియును లేనియెడల కొంచె
 మించుమించుగ తమవ కున్నను తెలుపును తమతన స్వహస్త
 లిఖితముగగాని లేక వ్రాసుతో మాత్రముగాని ఒక యుత్త
 రము వ్రాసిపంపవలయును. అపుడు వాడుకను బట్టియు,
 వారివారి వ్రాజునుబట్టియుగూడ జాతకములు తయారుచేసి
 ఫలములు వ్రాసిపంపుదుము.

ఇందుకు మాచేయబడి పుష్కొత్తరూపముగ నున్న
 జాతకఫల మణిమంజరియు, 220 పుష్కొత్తరూపమును, ఉదా
 హరణులు గల జ్యోతిషశాస్త్రముయొక్క పుష్కరమున్న
 మును, దానితో జాతకమును భృగుసంహిత మొదలగు గ్రంథ
 ములనుబట్టియు, మా యనుభవ జ్ఞానమునుబట్టియు, ఫలములను
 వ్రాసి పోస్తేడనా రు. 1-12-0 లకు వీ పి. గా సంపుటము.
 ఈ గ్రంథమును కొనువారికి మాత్రమే ఈనిబంధము వర్తిం
 చును. 220 పుష్కొత్తరూపము గల యీ గ్రంథముయొక్క
 విజన తాము చదివిన పిమ్మట తమకే తెలియగలదు. మఱి
 యును తమ జాతక ఫలములను తాము చూచుకొనిన పిమ్మట
 విశేషపు సొమ్ము వ్యయపఱచి మఱియొకరిచేత వ్రాయించు
 కొనినను నింత ఋజువుగా నుండలేదని మీరు మిమ్ము నుమ్మ
 న్నుతించకమానరు. వేసవేల మాకు యోగ్యతాపత్రికల నంపి
 యున్నాను.

బి. యమ్. శర్మ అండు బ్రదర్స్,
 ఆమలాపురం, గోదావరిజిల్లా.

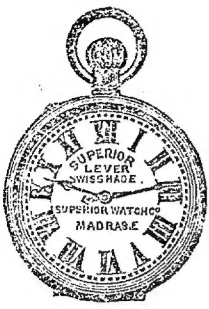
మాగాణిభూములకు నీరుపారించు
టాన్ గైరో'ను మించిన నీరుతోడుయంత్రము
 (వంపు) లేదు.
 పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.
 పైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.
 గృహాపయోగమునకును,
 తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు
 చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల
 నినచో కిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుదు.
 ఓక్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీ లది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడు రూపాయలు పోస్టేజీ 0-4-0.

మోడల్

మోడల్

ఈ మిడికాట్ గంటలదేవతల సిగ్నల్ గాండునుండి తయారైన వేలూ వై గడియారమును రప్పించి యాండులకు తృప్తికరముగా కంపుచుండ నది యంతటెరిగినదే. ఈ ఘోరయోధుడగు మును నన, ధూమ్రయోధుడగులకు పెనుదీయక మునుపటిరన్న మేలి మిగ నుండవలయునను లిలంపుతో వై జ్యేమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈ మూడవతూరి రప్పించితిమి. దీనిచే మాకు పట్టుబడిభిర్యులు అధికముగ తగిలినను బీదపాదలను కొని యానం దింకురని సుదృఢముతో నడచెటెకే యిచ్చెదము. మునుపటి గడి యారమురఫ్ మూవ్ మెంటు. ఇప్పుటిది గిల్లుమువ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానికి సంబంధించినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనీపేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును. 'సోహను' గుంటుతో మాపేర గడియారము తెరకముత్యము చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమున్నది. దీని సరివానితన మభూర్యము చక్కవైనదగుట కంపు లమర్చియుండును. దెస్తుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమును బుమ్మ మొకలై నవి చేరవు. పేయో! ఒకటితెప్పించిచూడును. ఈ గడియారము నుంచు పెట్టెమీద మాకంపెనీపేరు గడియారముపేర గిల్లి అక్షరములతో నుండును. పెట్టెమీద లోతట్టున గ్యారంటీ పుత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో వెల రుప్. 3-0-0 పోస్టేజీ 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీ లది. చక్కని గొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు, పోస్టేజీ 4 అణాలు.

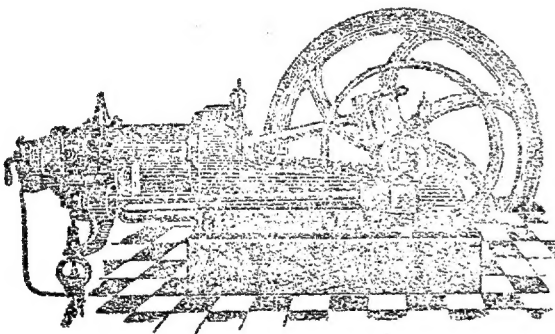

ఇది మాకొకటై కిర్ణకలనబడినది కాన పెనుకదనండును. బీదపాదలను గొనకు రనియే రిజిస్టరు నందితిమి. తెలస్సులైయును ఫలమధికమని యనుభవమున తెలి యును. దీనికి పెనుకమార్చితై ముప్రేమమున్నది చెక్కబడియుండును. ఇది మాపాంతి గడియారములకు తప్ప దేనికినుండదు. మాన మాగడియారములను గొనుచారు మాకును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతగల మైన సామానులచే జేయబడి, దెస్తుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ పనిచేయును. చుక్కెత్తి నన, నారిపడినను, గుట్టుపుస్సొకటిపెసను కొన్ని గడియారములకులె ఆగదు. సరైనకాల మాకు చూపుచుండును. మే మారకవర్ణించుటచే ఫలమేమి! ఒకగడియారమును దీని పరిశీలించిన సత్యావస్థములు తెలియును. గడియారము వెట్టివై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. పెట్టెలోపల గ్యారంటీపుత్ర ములికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూములకై) గొలుసుతో	3-0-0
ఈగడియారములను మావర్షవోరడను.	
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0

మాదిరు నామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టాఫీసు నెం 167, మదరాస్

రాబుసన్ సెమిడి సెల్ కూడాలులు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టుముల వరకు వలకు స్పేరు సామానులు సహా స్టాటు-గ్ డించబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, విశాఖపట్నం, తణుకు, శాఖపట్టణము, సాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తణువు, బళ్లారి, రామ్మోడు, కారికాళు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభము గను పనిచేయుచున్నవి.

డేవిపాక్కును స్ట్రీటు యింజనులు. గ్యాసుయింజనులు. బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నత్తగుల్ల) నీళ్ల కంపులు, డాంక్ డింపులు, చెత్తి ముంచిగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కు యోగించు బొగ్గుగామాన్సు, రిటార్టరులు, బియ్యముచేయు హార్లు మేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్లింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విడివిగాను, సరసమైన వెలలకును దొరకును. తప్పేను తెలిసికొనువాడు దయచేసి మాకు వ్రాయును.

ఇండియన్ కామరు అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెనీ,

(ప్రాంచికీనులు:—బెజవాడ, తణువు.) ఇంజనీయర్లు మేషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

మద్రాసు న స్వము.

మేలైన మద్రాసు	సువాసనశ్రీం కెడబుడి 0-4
నల్లం శేరు 1-3 0-12	డిబ్ దజ్జులు 2-0
నీళ్ల (చులములు 120) 3-4	తంబూలములకు సువాసన
వ్యాపారలకు మాత్రం 3-0	పాగాలు టిక్ 1-3 0-4
అరవీళ్ల అందరికి 1-10	డిబ్ దజ్జులు 2-8
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.	క్యాటలాగు ఉచితము.

యక్. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తలాలపెట్టె నెం 138 రు, మద్రాసు.

నల్లమందు చౌకగా అమ్మబడును

తులం ఒకటికి అణాలు 10.
మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడివాడ, కృష్ణా జిల్లా
Maddula Suryanarayana garu,
Gudivada, (Kistna Dist.)

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.
అంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
బొమ్మబాగు నెం 212, మదరాసు.

నైరక్షసు వైక్ ఆఫ్ కాడివరు ఎక్స్ ప్రెస్సు

లోహముతో గూడినది. పాలి పోయింటియూ, బలహీను లగునట్టి యు జనులకు యధా బలమొసంగ కలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహ మును గలిగించును. మండు యెండ లలో సుయితము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.
సన్నతన, పొందు, కుక్క, ధీమతులకు బాగానక్కల చక్కని యావధము.
అన్ని మందల మాపులలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వలమృతము

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0-3-0
ప్రతికొంబునుండిగిన చౌకయైన వైద్యసహాయము
అమృతాంజనము అన్ని విధముల గణమును గలిగించును. తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుబొట్ట పోగొట్టును పర్వపునొప్పుల బారబోయును. పొట్లపోగొట్టును అమృతాంజనం డిబ్ 6, తంబుకెట్టి పీడి, మదరాసు.

మోటారు బండ్లు

మోటారు వైకింగు, కాన్సు, క్రయాణీకలకు సర్వీస్ కాన్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఉత్తరాదివారు విశేషకాలమునుండి మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిపొంది నహా దారులు, రాజులు, మహారాజులచే అభిమానింబడి, మోటారు పాఠశాలను సహా మొదట కొద్ది విద్యార్థులతో నారంభించి యిప్పుడు దినదిన ప్రవృత్తమానంబుగ నలుదిక్కులనుండి పొరలిపొరలి వచ్చుచున్న విద్యార్థులకు తగువసతు లేర్పరచి పాఠశాలను నిర్వహించు చున్నారు.
మీకు కాన్సు ఇచ్చగలను. డిరెగ్ హికార్డును, కావలసినయెడల అమ్మియున్నగలను. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చట మాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లు నడుపుటకు పురుషులకు స్త్రీలకు సహా నేర్పించగలరు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

చిత్రలేఖనము

అర్జునుడు - మత్స్యయంత్రము తెగవేయుట.
చిత్రలేఖనం దసమాన పాండిత్యము సంపాదించి, ప్రఖ్యాతిగాంచి, ఎ ఎన్. రామ గారిని యొగగనవారుండెను. వీరిచే వ్రాయబడిన వైచిత్ర్యపటములకు ప్రతిమ తెల్లజీవకళ కలిగి వ్యభావనీధులుగా నున్నవి అందు శ్రీకృష్ణానందభము, బలరాము సత్యదత్తము, దుర్యోధనాదుల నిరాశాభయమును పుష్పదాసుసౌందర్యుడు ద్రౌపది యానందము బాహ్యముల ఉత్సాహము, అర్జునుని బౌద్ధాభ్యుదయ, ప్రేమకుల సమర్థనమును, భూకంపప్రతి మాచి తిగవలయును గాని చెప్పటకు సాధ్యము కాదు ఇట్లని శ్రీమత్ భారతాగ్రంథకర్త, కవిరాజ, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాశ్మీరగారు వ్రాయుచున్నారు.
వైచిత్ర్యపటమునుండి తీయబడిన పోటోగ్రాఫుపటము వి. పి. ద్వారా కొరినవారికి పంపించబడును.
పటము కొలత 12x10 అంగుళములు, పోటో, కొలత 8 1/2x6 1/2 అంగుళములు ఉండును. ధర రూ. 1-0-0.
వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము.
అడ్రసు:— మేనేజరు, రామ్మోటూడియో, రాజమండ్రి.

పువార్

బట్టలమీద కత్తుగా పెంట్రికలను మొలక జేయును. కళ్లకు చలనజేయును. భూపకశక్తిని కృత్రిజేయును. బుడ్డి 1-కి వెల పండ్రెడు అణాలు.
Fine art and Industrial Coy. of Circars.
INNESPETA
Rajahmandry.

వనోపధి సాగ్నపరిల్లా

ఇది దేహమునందు జన్మింపబడిన శత్రువుగలదని మరయు సకల చర్యకర్తలను బాగుజేయును. కీర్తిపొట్టు, పాతిపాయాపుపొట్టు, పుష్పపుష్ప, కర్మవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నశింపజరుగును. ఇదిచర్యమొకటి కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. శత్రువును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, అర్హగ్యముకలుగును.

ఇది సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మూర్త్యు గనుపించును. రేణువులను వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా నెల రూ. 1-4-0.

సీసామందును:- ఇది శరీరమునందున్న రోగములను శుభింపజేయును. పాతరతునువల్ల (తాగు నీరు) పాగవల్ల తలము నైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు వనోపధిమందు కి. 0-0-0.

ప్రావైటరు:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గరళ, పనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 122 No. 2, Bombay.

TELEGRAPHIC ADDRESS: - "Cotala" Bombay.
Messrs, E. DAFFERN & Co.,
Post Box No. 127, BOMBAY.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్రెస్:- "కోటాల" బొంబాయి.

శాత కోట్లు! మెస్సర్స్ ఇ. డాఫర్న్ & అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం. 127, బొంబాయి, ప్రకటన పత్రిక. *

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయుదము ఏమనగా :-

నీయించి వచ్చు సుమారు పాత దుస్తులకు మేమొక్కరమే కంట్రాక్టుదారులము. చిన్న దుఖాణదారులను విధివిధి తిరిగి అమ్మువారును, తామే నీయించి ఈదుస్తులను రప్పించి అమ్ముచున్నారను మాటలచే మోసపోకు. మాధర ఒక్కటే; తగ్గించి ఇచ్చుటలేదు. ఒక్కతూరి ఒక్కబేరుకు తగ్గక ఎంతైనను ప. పగలము. ప్రతిబేరుమీదను మాపేరు గురుతు యుండును. బొంబాయి చెన్నపట్టణములయందు మావద్దకొని విక్రయించువారు చిన్నవ్యాపారులే గాక మాసరకులు నీయించును మార్గిడ్లగింనే ప్యాకింగుచేయబడి ఇక్కడికి వచ్చిన పిమ్మట విక్రయింపబడును.

మాధరలు

నెం.	మెట్రికోటు 1-కి	ఒకరకోటు 1కి	తెనల్కోటు 1-కి
	రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.
1	0 13 0	1 8 0	0 1 6
2	0 15 0	1 12 0	0 3 6
3	1 4 0	2 0 0	0 5 0
4	1 8 0	2 4 0	0 7 0

నెం.	మెట్రికోటు 1-కి	శ్రీలహకెట్టు 1కి	శ్రీల ఒకర కోటు 1కి
	రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.
1	0 10 0	0 6 0	0 10 0
2	0 12 0	0 8 0	0 12 0
3	0 14 0	0 10 0	1 0 0
4	1 0 0	0 12 0	1 2 0

బేలు 1-కి 100 కోటులు.

ముందుగా విలువ మొత్తములయొక్క లోక మూటిలో ఒకభాగమైనను ఆర్థరుతో పడుపవలయును. తతిమ్మ మొత్తమును వ్యాల్వ్యాపేయబిల్ పోస్టుద్వారా పనుప వలసినది. మొదటి, రెండు నెంబర్లసరకులు మిక్కిలి పాతవి గాన కొను వారలకు మేము వాటిని సిఫార్సు చేయుము. నూటికి రెండున్నరవంతున కమీషన్ ఇవ్వబడును. మీ ఏ జంట్లు మూలకముగా మాసరకుకు తెప్పించక మావద్దనుంచి నేరుగా తెప్పించుకొన్న యెడల మీ ఏజంట్లు నెంబరులను మార్చి మిమ్ములను నష్టపరచి మా కంపెనీకి చెడ్డ పేరు తేకుండురు.

పియల (REGD)

హేర్ ఆయిల్.

సింహ హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను గృద్ధి చేయును. నెరసిన వెంట్రుకులకు, ఎఱ్ఱు వెంట్రుకులకు నలుపుచేయును. రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మేదస్సును కల్గి గానుంచును. ఇది బహురమ్యమయిన సువాసనలతో కూడియున్నది. దీని ఉపయోగించువారలకు పూచిక పుష్పములతోటయం గున్నట్లుండును. గాంధీ 500 మైకునునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషన్లందు దాని ధరియకమునకు ఒక సువర్ణపతకము నిచ్చిరి. మతియు భారవాడయందుంచబడిన ప్రదర్శనయందు బొంబాయి గవర్నరు సాహేబు హిజు ఎక్సలెంసు లార్డు వెల్లింగ్టన్. జి. సి. ఐ. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు, బుడ్డి 0కి రూ. 0-0-0. 3కి 0-0-0. తపాలాకర్చులు ప్రత్యేకము సోపానంట్లు:- కాకు అండు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశోజ విశేషములను అనేకకాత్రములలోనుండి గ్రహించి లోక తెలుసును గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో బద్ధించిన ప్రతిదనుష్యయను అభివృద్ధిగా జూడ గలయును. ఈ పుస్తకమును తెలతేయి. తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్ర మునశంకర్ గోవింద్, అంకణిగ్రామ బే.ప.భాలయకు, 157 బ్రాబ్స్, 96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

టానికులకురాణి. మదనమంజరి మాత్రలు. ఇది రక్తమును శుద్ధిచేయుటయందును శరీరములయందును నపుంసకత్వము స్పష్టమైతియు మొదలగు వ్యాధులను పోగొట్టుటయందును ఉదయిన నరములకు బలము నిచ్చుటయందును సాటిలేనిది. 40 మాత్రలకల దీర్ఘ క్రయము రూ. 1-0-0 రాజవైద్య సారాయణజీ కేశవజీ 20 చిహుబార్ రోడు మదరాసు.

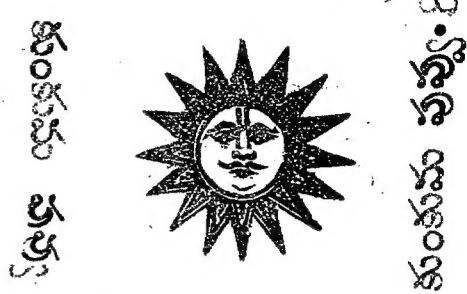
మదనకామేశ్వర లేహ్యం.

ఇది మేహము, విక్కాక, శుక్లవర్ణము, అతిమృతము, ను హరించి మిక్కిలిబలమును, ధాతుపుష్టిని, రక్తవృద్ధిని, యావనముఖమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములపటుత్వమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 కు|| డబ్బి రు. 1-0-0.

ఘనసారచంద్రి:- ఎరుపు, తెలుపు, కనుపు, (అంటు) శిశురోగములను మూత్రపుంతును, తక్షణమే మాన్పును.

2 సీసా చాలును. సీసా రు. 1-4-0. వి. పి. చార్జి నేరు. కయ్యేద సమాజ్, పాండూరు. (గుంటూరు జిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

వ్యవస్థమును నిర్వలము నగు కుంకుమపువ్వు మూవద్ద దొరకును. కొనువారు మూర్యమా ప్పించు గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశిరుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుకుము. కలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాలంధి, మదరాసు అని వ్రాయును

చూతన కోమసంహారి. బేగంసాహిసోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి రుక్ భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక శుద్ధముగా గుండును. చర్మము యొక్క స్వభావ మైరంసునుకాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. నెల రెండులు నెలై 1కి 1-0-0 వి.పి. ఖర్చు 4 అ.

ఆర్. వి. గుడిట్ అండ్ కంపెనీ, బందరుపేడి, మద్రాసు

ఉమ్మిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరావు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తంజి నిలాసము:- "ఉమ్మిడియార్" ఇందుక్రింద కనువరచినట్టి ఇతరమైనట్టిని బర్మాసైబలకు తగుమైనట్లు ఇమిటేషన్ కేంపులున్ను నైకాంతములు వగైరా కనులములున్ను బేడకాములు అభాకాములున్ను బంగారపు నగలున్ను వైరాగ్యుల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని ఫరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జును పంపుచురని ప్రార్థించుచున్నాము

